

СУМАХ ШЕЈДА
ЈА ДАСТА КУЛ

СИМАХ ШЕЈДА

ЈӘ ДӘСТӘ КҮП

**Боку
Ширваннәшр
2005**

Beynəlxalq Qızıl Priz laureatı (Madrid, 2004)

Şirvannəşr, 61 (775), 2005

Naşir Qəşəm İsabəyli

Редакторҳо
Əhməd İsaјев
Зибейдә Вәфалы

Нәшријјата редактор
Анар Исабәјли

Симах Шејда
Јә дәстә күл. Гәзәлһо, шәјрһо.
Боку, Ширваннәшр, 2005.
160 сәһ.

83.3. Аз(2)
С -----
054

© Simax Şeyda, 2005

Ünvan: Bakı – Az 1021, Badamdar şos. 77.
Tel.: 492-92-27, 492-93-72, 434-70-94, (850) 316-23-40.

УШАГЛАРЫН БӨЛҮК ШАИРИ

Мән бу бөжүк инсанла һәлә 1958-чи илдә Азәрбајчан Дөвләт Университетинә гәбул имтаһанлары верәркән таныш олмушам. Симах Шејда һәлә онда һазыр шаир кими кәлмишди. Хошсифәт, меһрибан инсанды. Јумру сифәтиндәки ејнәјинин архасындан бојланан күтүмсәр көзләрдә бир чазибә вар иди. Илк сөздән, илк андан инсанла үнсijјәт јарада билирди. Таныш олдуг, достлашдыг, көрүрәм говлугу шерләрлә долудур, мәтбуатда чап олунан да вар, чап олунмајан да. Һамысы да ушаг шери, көрпә гәлбинин ән инчә дүјгүларындан хәбәр верир.

Биркә охудуг, әлагә-үнсijјәт тәләбә јолдашлығындан адлајараг аилә достлугуна, әсл гардашлығы чеврилди.

Симах Шејда университетә һәвәскаш шаир кими кәлмишди. Университетин гуртаранда артыг республиканын апарычы ушаг шаирләриндән бири кими танынырды. Имзасы мәтбуаты бәзәјир, китаблар әлдән-әлә кәзирди.

Узун илләр Республика Театр Хадимләрин Чөмијјәтиндә ишләди. Азәрбајчанын ән мүхтәлиф рајонларында халг театрларынын дирчәлмәси, репертуарларынын зәнкинләшмәси, әсл сәнәт әсәрләринин сәһнәјә чыхмасы хејли дәрәчәдә Симах Шејданын ады илә бағлыдыр. Бу театрларда, мәдәнијјәт евләриндә, клубларда һәмишә, хүсусән ушагла-

рын тәтил дөврүндә онун да мәнзум драмлары, аллегорик әсәрләри угурла ојнанылырды.

Сонра бир ара елмә мејл салды. «СМОМПК» – јөнн «Гафгаз Әразиләри вә Халгларынын Тәсвиринә даир Матерналлар Топлусуну» тәдгиг едирди. Ири һәчмли ишдир. Әлли ил әрзиндә 46 чилди чыхыб. Шифаһи халг әдәбиј-јатынын вургуну Симах Шејда архивләрдә отурараг бу мөтәбәр гајнагы һәвәслә, сәбрлә арашдырды. Азәрбајчан халг нағылларыны, дастанлары, тәмсилләри, әфсанәләри, рәвајәтләри, аталар сөзләрини, атмачалары топлајырды. Елми әсәр јазмаг истәјирди. Иш-мәишәт гајгылары, сәһ-һәти-сагламлығы имкан вермәди. Амма нә гәм! Бу өлмәз халг инчиләринин бүтүн руһу, шәһди-ширәси Симах Шејданын онсуз да зәнкин олан јарадычылығына һопуб. Сөзү-сәһбәти даг чешмәси кими чаглајыр, ахыр. Балача бир шер парчасына диггәт јетирин:

Сүсәнә бах, Сүсәнә,
Һәр шеј үстә күсәнә.
Ај ушаглар, көрсәниз,
Дејин ајыбдыр сәнә.

Симах Шејда бу чүр арајан-ахтаран, тапан, тәблиг едән сәнәткардыр. Онун ән көзәл, ән дүјгулу әсәрләри Азәрбајчана һәср олунуб.

Ахы о бу торпагын јетирмәсидир. Огуз рајонунда анадан олуб. Кәнчәдә бөјүјүб. Илк дүјгуларыны бу јерләрдә гәләмә алыб. Ән көзәл әсәрләрини гәдим Низами јурдуна, улу Азәрбајчан елинә, онун кәшмәкешли тәләјинә, сәфалы тәбиәтинә, һүнәрвәр инсанларына вә ән чоху да көзәл-көјчәк балаларына һәср еләјиб.

Азәрбајчан,
Тојну күлшән
Вәтәним!
Күндән-күнә
Көзәлләшән
Вәтәним!

Огулларын
Мәһди, Кәрај
Үрәкли,

*Бабək, Нəби,
Гоч Короглу
Дилəkли.*

*Һәр кəл сəнин
Кəјкəлүнə
Тəј олмaз.
Күрүн кимн
Дəли-долу
Чəј олмaз.*

*Сумгəјытын
Полад сели
Голундур.
Минкəчевир
Кəзлəриндир,
Сачыр нур.*

*Белəчə рəван диллə охучуну кəзəl Азəрбəјчaн торпəгын-
дa кəздирир. Онун һәр кушəси, һәр нeмəти, һәр сəрвəти
илə таныш едир.*

*Симaх Шeјдa кəнчлијинин ојлaгы гəдим Кəнчəјə, онун
тəбиəтинə, инсанларынa, һәр нeмəтинə əбəди вургундур.
Елəчə дə кəнчəли кəзəллəр һəссaс шaир гəлбиннi өмүрлүк
овсунлajыб. «Кəнчəли гыз» шеринə дигтəт јетирин:*

*Сəн бир бəһар чичəјисəн,
Кəјчəклəрин кəјчəјисəн.
Бу ишыглы,
Јарашыглы
Шəһəримин бəзəјисəн.
Ај кул үзлү кəнчəли гыз,
Ширин сөзлү кəнчəли гыз!*

*Күнмү дејим, ајмы сəнə?
Һәр кəзəl гыз тajмы сəнə?
Бу камалы,
Бу чамалы
Танры вериб пajмы сəнə?
Ај кул үзлү кəнчəли гыз,
Ширин сөзлү кəнчəли гыз!*

Элиндәдир сәадәтим,
Ешгим, һиссим, мөһәббәтим,
Бир дәнәсэн,
Дүрдәнәсэн,
Ахы сәни ким севмәз, ким?
Ај күл үзлү кәнчәли гыз,
Ширин сөзлү кәнчәли гыз!

Ушаг шаири кими танынан Симах Шејда бөјүкләрин дә әзали вә әбәди дујуларынын, гајгыларынын, арзуларынын тәрәннүмчүсүдүр. Вәтән вә ел мөһәббәти, сафлыг вә сәдагәт Симах Шејда јарадычылығынын ана хәттидир.

Бакыда онун беш-алты китабы чыхыб. «Мән балача космонавтам», «Јахшы гыз», «Кимин белә гызы вар», «Түлкү, түлкү, түнбәки», «Нәгмәли мешә» вә бир дә Исрафил Мәмәдов һаггында «Һүнәр» поемасы.

Мүстәғиллик ишыгында дүнјаја гапылар ачылыб, кет-кәл чохалыб, әлагә-үнсijәт кенишләниб. Бир нечә илдир ки, Симах Шејда Азәрбајчандан кәнарда јашајыр. Инди Алманијададыр. Бир ајагы даим ана Вәтәндә, һәмишә үрәји бурда, хәјалы догма елиндәдир.

Дүнјаны кәзиб долашан һәмјерлимиз Азәрбајчан вә тат дилләриндә јазыб јарадыр. Азәрбајчан вә Израил Јазычылар Бирлијинин үзвү, ики өлкәни, ики мәмләкәти өз сөзүсәһбәти илә говущуруан гәләм саһибидир. Инди дә Алманијада бу хејирхаһ иши давам етдирир. Мүхтәлиф шәһәрләрә кедир. Шаирләрлә, јазычыларла көрүшләр кечирир, јахын-узаг елләрдә Азәрбајчан әдәбијјатыны, Азәрбајчан сәнәтини, Азәрбајчан һәгигәтләрини тәблиг едир.

Бу хејирхаһ ишләрин бир нишанәси дә «Духтәр Ширвани», јәни «Ширванлы гыз» китабыдыр. 2000-чи илдә нәшр олунуб. Ири һәчмли, нәфис тәртибатлы, мараглы, мәзмунлу шер букетидир. Азәрбајчан вә тат дилләриндә бурахылыб. Бащдан-баша Азәрбајчан севкиси, Азәрбајчан руһу, Азәрбајчан нәфәси илә јоғрулуб. Бу севки, бу мөһәббәт о гәдәр дәрини, елә үлвидир ки, мүәллифин өз инчә дујуларындан әлавә бурада елимизин адлы-санлы сөз усталарына да кен-бол јер верилиб. «Ширванлы гыз»да Симах Шејданын тәрчүмәсиндә 23 Азәрбајчан шаиринин әллидән чох әсәри чап олунуб. Сәмәд Вургунун, Рәсул Рзанын, Мика-

јыл Мүшфигин, Бәхтијар Ваһабзадәнин, Мәммәд Аразын, Фамил Мейдинин, Гүсәјн Арифин...

Бәлкә дә бу әсәрләрин чоху илк дәфәдир ки, јәһуди дилиндә сәсләнир. Догма елинә әсл өвләд мәһәббәти бах, будур! Бүтүн бунлара көрә һәмјерлимиз Симах Шејдаја үрәкдән миннәтдарыг.

Сонра онун даһа бир сөз чәләнки охучуларын көрүшүнә кәлди. О да Азәрбајчан руһлу, Азәрбајчан нәфәсли «Маһнылар, гәзәлләр, шерләр» китабыдыр.

Инди јени бир әсәри чапа һазырланыр. Ушагларын бөјүк шаири кими танынан Симах Шејда бу дәфә классик Азәрбајчан поезијасынын ән көзәл жанрында чыхыш едир. Фүзули руһлу, Сабир нәфәсли, Ваһид үрәкли гәзәлләрини охучуларә тәгдим едир.

Мүбарәкдир!

Арзумуз будур ки, һарада олурса олсун әзиз елоглумузун сәси даһа тез-тез, даһа кур, даһа рәван кәлсин.

Әһмәд Исајев
Республиканын өмәкдар журналисти,
АКТА-нын фәхри доктору
22.06.2005

СЭНЭТЭ ХЭСР ЕДИЛМИШ ӨМҮР

*Сорушма вэтэн сэнинчүн нэ едлб,
Соруш сэн вэтэнчүн нэ етмисэн.*

Ч. Кеннеди

*Инкаредилмэз хэгийгэтдир
ки, Азербайжанын сөз-сәнэт
алэминэ вердији даһилэри
өзкэ һеч бир торпаг јетиш-
дирэ билмэмнишдир. Әкәр бу
күн дүнја пәнчәрәсиндән бә-
зи саһәләрдә Азербайжан
бир гәдәр керидә көрүнүрсә
дә әдәбијјат вә инчәсәнәтдә
һәмнишә биринчиләр сыра-
сында олмушдур.*

*Үзејри, Сабир, Чәфәри
ким јетишдирә биләрди?
Шер-сәнәт корифејләри –
Низами вә Фүзули, дири-ди-
ри дәриси сојулса да идеја-*

*сындан дөнмәјән Нәсим, бултур чешмә кими әбәди чаг-
лајан Вагиф, Сәмәд Вургун! Онларын тајы-бәрәбәри һансы
елдә тапылар?*

*Мәһз бу гүдрәтли торпагын хејри-бәрәкәти елә бол олуб
ки, бурада догулмуш вә јашамыш башга милләтләрин өв-
ладлары да бу мәмләкәти өзләринә вэтән билмиш, бура-
нын адәт-әнәнәләрини гәбул етмиш вә јерј кәлдикдә онун
даһи сәнәткарларындан бәһрәләнәрәк өз милли мәдәниј-
јәтләри үчүн зәмин јаратмышлар.*

*Азербайжан торпагына севки, сәдагәтдә даг јәһудиләри
зәннимчә өн сырада дурурлар. Көркәмли шаир, драматург
вә ичтиман хадим Исак Ханук, редактор Мәтәтија Исаков,
даһи гармон усталары Мәлкәј Гәјиш, Давуд вә Хануко
Илизаровлар, мәдәнијјәтин, сәнәтин шәрәфи олан Һиллil
Нисимов, Лазир Хәјватов, Хананил Абрамов, маһир ифа-
чылар Елдар Гуршумов, Нисим Нисимов, узаг Америкада
әдәбијјатымызы тәмсил едән шаир Рашбил Шамајев, ганлы*

јанвар күнлөрүндө «Азадлыг» радиосу илө Азәрбајчанын һагт сәсини һамыдан әввәл дүнјаја чатдыран Мирзә Хәзәр, шер вә маһнылары јахын-узаг елләрдә сәсләнән Јаша Машијахов, Бәбәјхунә Шәлмү вә нәһајәт ушагларын бөјүк шаири Симах Шейда кими сөз-сәнәт усталары бу торпагын јетишдирмәләри дејилми?

Бу бөјүк сијаһыда һәрәнин өз јери, өз мөвгеји вар! Ады сонунчу чәкилсә дә һәмишә өндә олан Симах Шейда – Јуш-вајевии кәтүрәк. Мүбалиғәсиз демәк олар ки, о бу күн милләтимин ән чох севилән вә ән чох охунан шаирләрүндән бири, бәлкә дә биринчисидир.

Онун бөјүкләри дә ригтәтә кәтирән ушаг шерләри, ипәк-дән назик, мәрмәрдән һамар олан мисралары, дузлу-мәзәли гәзәлләри кими фејзијаб еләмәмишдир?

Симах Шейда 50 ил Азәрбајчан әдәбијјатына хидмәт етмиш, һәм ушаглар, һәм дә јашлы нәсил үчүн бир сыра гијмәтли инчиләр јаратмыш, әсәрләри мүхтәлиф театр сәһнәләрүндә тамашаја гојулмуш, илләр бөјү ады гәзет вә мәтбуат сәһифәләрүндән дүшмәмишдир.

Анчаг шаирин давам едән хәстәлији ону Алманија торпагына кәтириб чыхармышдыр. Бурада о аз бир заманда милләти севиндирән бир нечә китаб јазыр, Азәрбајчан вә Ислаил әдәби алағәләрүнин мөһкәмләnmәсинә чан атыр. Бу мәгсәдлә азәри шаирләрүин бир чох әсәрләрүини ана дилимизә чевирир, гардаш халгларын әдәбијјатларындан тәрчүмәләр едир, һәм дә бүтүн бунлары бир күлл һалында чап етдирир. Шаирин шер вә гәзәлләрүини охудутча ана дилинүн көзәллијинә вәләһ олурсан, бу рәнкарәнк вә бәнзәрсииз мисралар сәнә һаким кәсилир, гејри-ихтијари овсунланыр, тилсимләнирсән.

Бунлар сәнә дујан гәлбин гәмли нәғмәләри тәк ширин көрүнүр, инсаны вәчдә кәтирир. Охудутча бүтүн кечә әсрәрәнкиз аләмә далыр, нәинки сәһәрүн ачылмасыны унудур, һәм дә шаиримизин нечә дә шам кими јандыгыны мүшаһидә едирсән.

Сәдини, һафизи бир дә охујун. Низамидән, Сејид Әзим-дән Әлнаға Ваһидә гәдәр јазылан гәзәлләрә бир дә нәзәр салын, о заман көрәчәксиниз ки, Симах Шейданын да өз дәсти-хәтти, өз јери, өз нәфәси вар. О өзүндән әввәлkilәри нәинки тәқрар етмәмиш, һәм дә бу гәдим жанра бу күнүн

көзү илө бахараг минли колорити сахламагла онун дады-ны-дузуну, јуморуну вә ширинлијини даһа да артырмыш-дыр. Озан-ашыг јурду олан Азәрбајҗан мүнһитицә учал-мыш Симах Шејда халг әдәбијјатыны көзәл билир, Ваги-фин ширин дилинин вургунудур. Һәтта гәзәл жанрына бу гәләр мејл еләдији үчүн Дәдә Фүзулидән үзр истәјир.

Шер Аллаһ веркисидир. Тәбин ки, бу кун һәр кәс гәлјан чәкә биләр. Анчаг һамы гәлјан чәкән олмаз. Бунун үчүн Хан әми, Зүлфү әми оласан кәрәк. Шаирлик дә беләдир. Фитри истедад һалә аздыр, илк өнчә онда бу кејфијјәтләр дә олмалыдыр: садәлик, лакониклик, сөзун дејилиш форма-сы, ән әсасы исә дилин көзәллији. Огулсанса бујур, көстәр мөһарәтнин!

Симах Шејда һәр аддымбашы көстәрир бу мөһарәти. Онун сәнәтинин бизә севдирән дә мәһз елә будур. Кәлин фикримизин тәсдиги үчүн шаирин өзүнә, даһа доғрусу сө-зүнә мұрачиәт едәк:

Шор нә бош ој күлбәдән ки түрә дөвран түни,
Бүтүн Боку, Исроил ошугту, һејрон түни.

Бијор ә јор рачһорә, Лејлиһо, Ширинһорә,
Нәгу әзу көзәлһош јарашугту чон түни.

Дор бәһәр овурдәки сәр хүшдәрә гуз күрдә
Дүлһорә илһом дорә севкили чонән түни.

Дүнјоһ јәмонн дүнјоһи, әри һич кәс нә мунди,
Дәниш ә бәфәј һиләм, күлү-күлүстон түни.

Зүлөјхә ә сәр Јусиф шәрһ вошәнд, дургу гуфди
Фурухд инсоф хүшдәрә, чумһоју чәјрон түни.

Симах, ә рәһ күзәлһо јә чәфокәш Мәчнуни,
Әдәј шори сохдә ки, ә бог һәшг богбон түни.

Бурада өзүндән разы, тәкәббүрлү бир көзәли мазәммәт едән шаир она Лејлијә, Ширинә бәнзәмәји мәсләһәт көрүр. Чүнки бу фани дүнјада о көзәлләр јадда галыр ки, онлар тәмизлијә, сафлыга, садәлијә мејл едирләр. Марағлы бура-сыдыр ки, шаир бунлары өзүнәмәхсус инчәликнән, јумор-нан, ишарәјнән чатдырыр.

Артыг әддән кетмиш чаванлыгы үчүн тәәссүфләнән шаир Бакыда, Кәңчәдә кечән кәңчлик чағларыны, о ширин-шә-кәр анлары дәнә-дәнә хатырлајыр. Бәлкә нәјисә дүз етмә-

јиб, бөлкә даһа чох иш көрә биләрди дејә өзүнү мәзәммәт едир.

Анчаг бунунла тәсәлли тапыр ки, инсанын гочалыгы да, чавандыгы да онун көрдүјү јахшы әмәллериндә јашајыр.
Бу шери охујун:

Ој нәзәнин түрә анбар хостәгор,
И дүлмәни, и дүлмәни, и дүлмә.
Һүрмәттүрә ә сәр ән чум дошдәгор,
И дүлмәни, и дүлмәни, и дүлмә.

Шәвиш-рузиш ә кин түни фикирмә,
Чунки бирәм ә дәстү јә јәсир мә.
Түрә нәзник овурдогор дан әмә,
И дүлмәни, и дүлмәни, и дүлмә.

Јә руз түрә нә вүнүмкә мүмүрүм,
Воисдәнүм өз һешг богтү күлчүнүм.
Түрә Һәзиз гүрдәгор, ој сијә чум,
И дүлмәни, и дүлмәни, и дүлмә.

Симах һешгсиз, мүһүбәтсүз һүмүр нисд,
Әз гәм, гүссә јә кәм дур бош, шор зинис.
Гуфдирәкор әзу күзәл јор нүвүс,
И дүлмәни, и дүлмәни, и дүлмә.

Јахуд бу зәриф сөз букетинә фикир верин:

Наз нә сох әмә,
Буз нә сох әмә,
Кәшдә һиломә,
Мијофум түрә.

Түни севкимә,
Руји мәнкимә.
Әрәб зәнкимә,
Мијофум түрә.

Бош әчә хостә,
Әчә воистә.
Јор, кәнә кәшдә,
Мијофум түрә.

Ај васал дүлмә,
Ја дәстә күлмә.
Мују сүнбүлмә,
Мијофум түрә.

Симах вомундкәш,
Ә рәһһо мундкәш,
Лап офдо мүрдкәш,
Мијофум түрә.

Илаһи! Бунлар нечә дә чәлбедичидир, мараглыдыр, мусигилидир. Бәстәкара «кәл-кәл» дејир.

Поезија аләминдә санки бүтүн фикирләр дејилмишдир. Һеч кәс өзүндән тәзә бир сөз, тәзә бир фикир ичад етмир. Әсас сирр, фикрин ифадә тәрзиндә, сөзүн дејилиш формасындадыр. Симах Шејданын дилиндә һәтта «көһнәлмиш» фикирләр дә тәзәләнир, үлвиләшир, көзәлләшир, мәрчанлашырлар. Онун бүтүн шер вә гәзәлләри беләдир.

Анчаг үрәк агрысыјнан демәлијик ки, бу күн јаланчы шаирләримиз, јаланчы милләт гәһрәманларьымыз да аз дејилдир. Адам онлара бахыб хәчаләт чәкир. Исроилдә чох адам таныјырам өзүнү һәм шаир, һәм бәстәкар, һәм дә мүгәнни кими тәгдим едир. Әслиндә һеч бириндән дејил.

Әдәби оғурлуг, пахыллыг баш алыб кедир. Маһны, шер оғурлугу ади бир һал алыб. Бурада тојхана мүгәннисийнән базар алверчиси арасында һеч бир фәрг јохдур. Һәр икиси истәдији вахт тој да апарар, алвер дә едә биләр. Әсл сәнәт адамларындан үзр истәјирәм: Исроилдә бу күн «шаир» олмаг базардан һалва алмаг гәдәр асан бир ишдир. Ән гәрибәси будур ки, һәрә өзүнә бир китаб јазыр, јахуд јаздырыр. Бунлары охујан исә тапылмыр. Одур ки, белә китаблар мүәллифијнән бәрабәр һәмишәлик «сандыг» әдәбијјатына јыгылыб галыр. Азәрбајчан халгыныш көзәл бир дејими јада дүшүр: Һәр дөврүн өз кечәл һәмзәләри олуб. Бунлардан биздә дә вар. Икисийнән таныш олун:

Биринчи Һәмзә: Падшаһ милләтә бир сарај тикдириб, тәсадүфән Һәмзә бәји ораја хәзинәдар тәјин едир. Сән демә, көзүнә дөндүјүм Һәмзә бәј касыблар үчүн бураја дахил олан мәбләги һәр ај мүхтәлиф јолларла мәнимсәјирмиш. Тәбии ки, бу ишин үстү ачылыр, ону вәзифәдән көтүрүрләр. Анчаг Һәмзә Һәмзә олмазды мин бир ојун билмәсәјди. Бу дөфә о, китаб јазмаг һәвәсинә дүшүр. Лакин сәриштәси олмадыгындан гырагдан бир шаир тапыр вә истәдији формада өзүнә тәриф вә шерләр јаздырыр. Әлгәрәз, китаб һазыр олур. Бахдыгча һејран галыр: «Илаһи, бу мәнәм, мән дејиләм?».

Инди падшаһы тәзәдән инандырмаг вә милләти бир гә-
дәр дә аздырмаг лазым иди. Одур ки, мәтләбә дэхли олма-
жан чүрбәчүр рәнкли шәкилләр тапыб, китаба јапышды-
рыр. Гој билсинләр ки, кишинин оглу һәм дә сәнәт устасы,
инчәсәнәт хадимидир. Бәс нәтичәси? Доғрудур, өзү кими
надүрүст васитәчиләрлә падшаһы инандырмаг мүмкүн
олубса да, китабы охујан тапылмамышдыр.

Сизә бир тәзә хәбәр дә дејим: инди һәмзә бәј гоншу дөв-
ләтдән олан бир гадын бәстәкары разылыга кәтирәрәк өзү-
нә тәзә маһнылар јаздырыр. Јәгин ки, фүрсәт тапан кими
бир «диск» һазыр едиб, мүгәннилик јолујнан бу маһнылары
да өз адына чыхачаг. Бәләликлә милләтин һәм шаири, һәм
бәстәкары, һәм дә мүгәнниси олачаг. Бурада өлмәз Сабир
јада дүшүр:

Дилин бадам, додагын пүстә, ләбин шәраб!
Бәһ! Бәһ! Гәрибә күлмәлисән, ханыман хәраб!

Худаваңди-аләм, сән өзүн бизләрә көмәк ол.

Икинчи һәмзә: Гәссаблыгын дашыны атыб шаирлијә ки-
ришән һәмзә бәјдән сорушурлар: «Һеч бәлә сәнәтин дашы-
ны да атарлармы?» Әлүстү чаваб верир: «Ај пир олмушлар,
сиз елә билирсиз һәмзә һәрифдир? Мән ад газанмаг,
мәшһур олмаг истәјирәм. Шаирлик бәләдир ки, сәни дүңја
таныјыр, һәр јердә шәкилләрин вурулур. Артыг бир нечә
китабын мүәллифи олмушам. Нә олсун ки, бунлары өзүм
јазмамышам. Ордан-бурдан көтүрмүшәм, она-буна јаздыр-
мышам. Кимди бахан! Китаблар ки, мәним адымадыр.
Әмәлли-башлы «мәшһур» олмушам. Кәрәк зәманәјнән
ајаглаша биләсән.»

Валлаһ, адам билмир агласын, ја күлсүн.

Рәһмәтлик Некрасов дејирди ки, «Зорнан Аллаһ ола би-
ләрсән, лакин шаир ола билмәзсән».

Әзиз охучум, бунлары бир дә она көрә дәнә-дәнә хатыр-
лајырыг ки, һеч олмаса башгалары бу јолу тутмасынлар.
Ахы һәр кәс кәрәк билдији ишдән јапышсын. Әкәр бу,
гисмәтинә јазылмајыбса, онун-бунун истедадыны гамарла-
магнап кар ашмаз. Пул бир чох ејибләрин үстүнү өртмәјә
гадир олса да савадсызлыгы кизләдә билмир. Чүнки «хал-
гын көзү тәрәзидир» – кимин ким олдуғуну о, јахшы көрүр.

Симах вомундкәш,
Ә рәһһо мундкәш,
Лап офдо мүрдкәш,
Мијофум түрә.

Илаһи! Бунлар нечә дә чөлбедичидир, мараглыдыр, мусигилидир. Бәстәкара «кәл-кәл» дејир.

Поезија аләминдә санки бүтүн фикирләр дејилмишдир. Неч кәс өзүндән тәзә бир сөз, тәзә бир фикир ичад етмир. Әсас сирр, фикрин ифадә тәрзиндә, сөзүн дејилиш формасындадыр. Симах Шејданын дилиндә һәтта «көһнәлмиш» фикирләр дә тәзәләнир, үлвиләшир, көзәлләшир, мәрчанлашырлар. Онун бүтүн шер вә гәзәлләри беләдир.

Анчаг үрәк агрысыјнан демәлијик ки, бу күн јаланчы шаирләримиз, јаланчы милләт гәһрәманларыбыз да аз дејилдир. Адам онлара бахыб хәчаләт чәкир. Израилдә чох адам таныјырам өзүнү һәм шаир, һәм бәстәкар, һәм дә мүғәнни кими тәгдим едир. Әслиндә неч бириндән дејил.

Әдәби оғурлуг, пахыллыг баш алыб кедир. Маһны, шер оғурлугу ади бир һал алыб. Бурада тојхана мүғәннисийнән базар алверчиси арасында неч бир фәрг јохдур. Нәр икиси истәдији вахт тој да апарар, алвер дә едә биләр. Әсл сәнәт адамларындан үр истәјирәм: Израилдә бу күн «шаир» олмаг базардан һалва алмаг гәдәр асан бир ишдир. Ән гәрибәси будур ки, һәрә өзүнә бир китаб јазыр, јахуд јаздырыр. Бунлары охујан исә тапылмыр. Одур ки, белә китаблар мүәллифијнән бәрабәр һәмишәлик «сандыг» әдәбијјатына јыгылыб галыр. Азәрбајчан халгынын көзәл бир дејими јада дүшүр: һәр дөврүн өз кечәл һәмзәләри олуб. Бунлардан биздә дә вар. Икисијнән таныш олун:

Биринчи һәмзә: Падшаһ милләтә бир сарај тикдириб, тәсадүфән һәмзә бәји ораја хәзинәдар тәјин едир. Сән демә, көзүнә дөндүјүм һәмзә бәј касыблар үчүн бураја дахил олан мәбләғи һәр ај мүхтәлиф јолларла мәнимсәјирмиш. Тәбии ки, бу ишин үстү ачылыр, ону вәзифәдән көтүрүрләр. Анчаг һәмзә һәмзә олмазды мин бир ојун билмәсәјди. Бу дәфә о, китаб јазмаг һәвәсинә дүшүр. Лакин сәриштәси олмадыгындан гырагдан бир шаир тапыр вә истәдији формада өзүнә тәриф вә шерләр јаздырыр. Әлгәрәз, китаб һазыр олур. Бахдыгча һејран галыр: «Илаһи, бу мәнәм, мән дејиләм?».

Инди падшаһы тәзәдән инандырмаг вә милләти бир гәдәр дә аздырмаг лазым иди. Одур ки, мәтләбә дэхли олма-
жан чүрбәчүр рәнкли шәкилләр тапыб, китаба жапышды-
рыр. Гој билсинләр ки, кишинин оглу һәм дә сәнәт устасы,
инчәсәнәт хадимидир. Бәс нәтичәси? Догрудур, өзү кими
надүрүст васитәчиләрлә падшаһы инандырмаг мүмкүн
олубса да, китабы охујан тапылмамышдыр.

Сизә бир тәзә хәбәр дә дејим: инди һәмзә бәј гоншу дөв-
ләтдән олан бир гадын бәстәкары разылыга кәтирәрәк өзү-
нә тәзә маһнылар јаздырыр. Јәгин ки, фүрсәт тапан кими
бир «диск» һазыр едиб, мүгәннилик јолујнан бу маһнылары
да өз адына чыхачаг. Беләликлә милләтин һәм шаири, һәм
бәстәкары, һәм дә мүгәнниси олачаг. Бурада өлмәз Сабир
јада дүшүр:

Дилин бадам, додагын пүстә, ләбин шәраб!

Бәһ! Бәһ! Гәрибә күлмәлисән, ханыман хәраб!

Худавәнди-аләм, сән өзүн бизләрә көмәк ол.

Икинчи һәмзә: Гәссаблыгын дашыны атыб шаирлијә ки-
ришән һәмзә бәјдән сорушурлар: «Һеч белә сәнәтин дашы-
ны да атарлармы?» Әлүстү чаваб верир: «Ај пир олмушлар,
сиз елә билирсиз һәмзә һәрифдир? Мән ад газанмаг,
мәшһур олмаг истәјирәм. Шаирлик беләдир ки, сәни дүңја
таныјыр, һәр јердә шәкилләрин вурулур. Артыг бир нечә
китабын мүәллифи олмушам. Нә олсун ки, бунлары өзүм
јазмамышам. Ордан-бурдан көтүрмүшәм, она-буна јаздыр-
мышам. Кимди бахан! Китаблар ки, мәним адымадыр.
Әмәлли-башлы «мәшһур» олмушам. Кәрәк зәманәјнән
ајаглаша биләсән.»

Валлаһ, адам билмир агласын, ја күлсүн.

Рәһмәтлик Некрасов дејирди ки, «Зорнан Аллаһ ола би-
ләрсән, лакин шаир ола билмәзсән».

Әзиз охучум, бунлары бир дә она көрә дәнә-дәнә хатыр-
лајырыг ки, һеч олмаса башгалары бу јолу тутмасынлар.
Ахы һәр кәс кәрәк билдији ишдән жапышсын. Әкәр бу,
гисмәтинә јазылмајыбса, онун-бунун истедадыны гамарла-
магнаң кар ашмаз. Пул бир чох ејибләрин үстүнү өртмәјә
гадир олса да савадсызлыгы кизләдә билмир. Чүнки «хал-
гын көзү тәрәзидир» – кимин ким олдуғуну о, јахшы көрүр.

Әлбәттә, бүтүн буилары шаир достум Симах Шејда дујур, һисс едир вә нараһат олур, даһилән әзаб чәкир. Анчаг бир тәсәлли вар ки, охучу һәр шеји көрүр, билир вә һәр кәсә өзүнә лајиг гүмәт верир. Јел гајадан нә апарар?! Ким ондан нә оғурлајыр, нә чырпышдырыр өзү билсин. Шер-сәнәт билличиләри ичиндә Симах Шејданын мәртәбәси һәмишә уча олуб, јенә дә учадыр. О, сағлығында өзүнә охучу гәлбиндә һејкәл јарадан сәнәткардыр.

Мән фәхр едирәм ки, бу көзәл инсаны танымаг, онунла сәһбәт етмәк вә бир чох әсәрләринә маһны бәстәләмәк мәнә дә нәсиб олуб. Симах сон дәрәчә алиҗәнәб, тәвазәкар, гајыкеш бир дост вә даг чешмәси кими саф јолдашдыр. Онун мусиги дујуму олдугча јүксәкдир. Елә бир тој, елә бир шәнлик олмаз ки, ханәндәләр онун маһны вә гәзәлләрини охумасынлар. О, шер, сәнәт фәдаисидир. Азәрбајҗан әдәбијатынын вургунудур. Сәнәтин бүтүн нөвләри барәдә онунла сәһбәт етмәк хошдур. Шаирин маһнылары чохдан Азәрбајҗанын һудудларыны ашыб, дүнјаја јол ачмышдыр. Шүбһәсиз ки, һәмин маһныларын халг арасында бу гәдәр севилмәсиндә сон дәрәчә мәлаһәтли вә көзәл сәсә малик ханәндәмиз Јусиф бен Ухајын әмәји вә зәһмәти бөјүк олмушдур.

Инди шаир достумуз Симах Шејданын јени бир китабы охучуларын көрүшүнә кәлир. Әминәм ки, онун шер вә гәзәлләрини охујанлар дејәчәкләр: Симах Шејда бу милләтин Әлиага Ваһидидир. Биз үмид едирик ки, шаир бүтүн әзабларына бахмајараг галан өмрүнү дә халгына, милләтинә, онун догма, әзиз инсанларына һәср едәчәкдир.

Әлбәттә, ола билсин ки, бу күн милләт онун бөјүклүјүнү гәдеринчә дујмаг вә јахуд дәрк етмәк игтидарында олмасын. Нә гәм! Буну кәләчәк нәсилләр көрәчәкдир. О заман шаиримизин һејкәлә чеврилмиш нурлу симасы индикиндән даһа артыг парлајачаг вә милләти даһа нурлу сабаһа доғру апарачагдыр. Бир даһа халгымызы Симах Шејданын бу көзәл китабы мүнәсибәтилә тәбрик едир, она әмин-аманлыг, динчлик вә хош дәғигәләр арзулајырыг.

Год Михайлов
тәғидчи, бәстәкар
15.05.2005

ГЭЗЭННӨ

ГЭЗЭЛҮО

Өзмэ хостэ һэр күзэл јор гезэлһо,
Чүнки сохдэ дүлһорэ шор гезэлһо.

Гуфдирәнүм: – Өзмэ фүзули нибу,
Шоһирэ һисд һозор-һозор гезэлһо.

Ә Ваһидиш нидам нэзник офдорэ,
Ә гофһојмэ сохдэ бовор гезэлһо.

Һэр хундэгор Молла Пәнаһ нибошу,
Әдәсмэ дэ әнчаг очор гезэлһо.

Симах, шәвиш-рузиш нүвүс, һәј нүвүс
Әз тү муну пој јодигор гезэлһо.

12.09.2004

ЭЈ ДҮЛ

Кэнэ э һэшг, мүһбэт эрчү офдорэј, э дүл?
Эз дәрди энү духдәр мүрдәни әдәј, э дүл.

Човони гэдүртүрә дан чэнд гэдәр дир нисди,
Јәсир хубә чонәнһо мибоши тәкәј, э дүл?

Нә Фәрһад, нә Хан Кәрәм чәнтү сәвмиш нә сохди,
Ошугһо Мәчнун бирә чү хәјол сохдәј, э дүл.

Сәвкисүз и дүнјорә нисди гэдүр-гимәти,
Усүз хошбәхд бирәрә әз ки шинирәј, э дүл?

Әкәр бәхтү, мозолтү нә бисдогә э сәр пој,
Ә минчи ән чоррәһи мундәјки-мундәј, э дүл.

Һисди шоһир Симаха јә күлбәдән војгәји,
Тү ки әз һәммә пишо урә винирәј, э дүл.

ӨЧӨ РАФДАНИ

Һәшгмәрә китобирә бәсдә әчә рафдани?
Бијо нә сох дүлмәрә хәстә әчә рафдани?

Тү пој норә ә чигә мә сәрмәрә норәнүм,
Вогошд әз нимә рәһи нәсдә әчә рафдани.

Мисухум шәһмә хуно, томом ригон имбошум,
Мәкәр ә һәрәј иму кәс дә әчә рафдани?

Әз һәшг богмә чирәј тү гүзүркүлә, лаләрә
Бәс рәјһонсүз, нәргүзсүз бәгдә әчә рафдани?

Јә Худо данусдә ки, мәрә тәхсирмә нисди,
Рузһо, шәвһорә хәјол сохдә әчә рафдани?

Гуш гәнәтсүз гуш нисди, Симахиш түсүз Симах,
Бәгдә, ә јор, шоһирә шәндә әчә рафдани?

ЈОВОШ-ЈОВОШ

Ө һәшг овурд дүлмәрә јә коврә чум, сијә гош
Өз Худо хостәнүм ки, дүл дү мәрә у јор кош.

Нисди ә јә күзәлиш ә ју нисдијо рачи,
Рәһ рафдәји, хәндәји оморә әримә хош.

Мә јә когоз нүвүсдәм әри ону назәнин,
Гуфдирәм ки, ој күзәл, бијо сәвкилимә бош.

Имуһој хошбәхтимә ә дәс әну духдәр дә,
Бијо гүссә кәширә, ој шоһир, дәрдлү мәбош.

Дәс хүшдәрә ә сәртү кәшикә офиррәгор,
Симах Шејда дуз имбу корһојтү јовош-јовош.

09.01.2003

ОМОРИ

Бэновшэ һисд э дэшо, кэнэ васал омари,
Дорһо чухдэн күл кэнди, чүлһо э һол омори.

Ә богчәһо, э богһо әдәј гушһо хундәнүт
Әз дэс овчи вирихди э чүл марал омори.

Офтов вәрфә һэл сохди, никәрәһо пур бири,
Әз дог-дәрә гирошди овһој Гудјал омори.

Әз хов-хәјол вәхүшди вишәһорә дор һоји,
Әри дирә Огузә јор әз Холхол омори.

Симах, дәри һәр тараф э гэд зәрә, вәчәсдә
Дүлһо әри шор бирә хубә мәнәл омори.

18.01.2005

ГИМЭТТҮРЭ

Пәһни нэ сох бијо эзмэ, ој күзэл јор, сифэттүрэ
Ә гэд дүлмэ кәрдүндәнүм мэ һэшгтүрэ, мүһбәттүрэ.

Чәнд салһои эз дәрдү тү әдәј сүхдә варасдәнүм,
Кәнэ зәвәр гүрдәнүм мэ ә кин һәммә һүрмәттүрэ.

Ә Огузиш зиһисдәки эзмә ә дур гәшдәнбири,
Бијо дијә јә чон бошим, әз дәс нәди гисмәттүрә.

Тәрсирәнүм кәшо түрә күлә хуно буј мисоху,
Бәгдә ә зир пој мишәнү, кәм мисохут гимәттүрә.

Вор-дәвләтә гули нә бош, ән кәлә вор, дәвләт түни
Хостә винүм мэ бәхтәвәр һәмиш, ој күл,
хошбәхд түрә.

Әз дәрдү тү Мәчнун бирә ә чул-сәһра офдорүмгәш,
Јә руз чонән Симах Шејда мивинүм мэ һәлбәт түрә.

ШИРИН-ШИРИН

Гоф сохдум э јорэвоз имбуруз ширин-ширин,
Дүлмэ рәһәти кәши бүтүн руз ширин-ширин.

Мугум: – Күзэл, бијостим э Азәрбојчон бирә,
Микәшдим әри иму э Огуз ширин-ширин.

Һорой мизәрим Года әз Исроил мијомо,
Имбәрд һәрүсүмурә у Һәзиз ширин-ширин.

Күзэл мәһнијо мухунд Јусиф бен Јохај унчо¹,
Мурафт бүтүн корһојму дијәш дуз ширин-ширин.

Симах Шејда динч нә нүш, вәки әИдәс гәләмә,
Күзэл гәзәлһо нүвүс, һәј нүвүс ширин-ширин.

16.01.2005

¹ Јусиф бен Јохај – мүғәнни

СЭБЭН-СЭБЭН

Ө гэд бог яэ күзэл јор винирүм сэбэн-сэбэн,
Нэшданки офтов дирүм, мэнк дирүм сэбэн-сэбэн.

Хундэ-хундэ күлһорэ эдэнбу ов дорэ у
Дэрдлү, гэмлү јэ мәнни шинирүм сэбэн-сэбэн.

Дижэсэн сэвкилији шэндэ рафдабу урэ,
Мэш гэм хурдум, э хүшдэ нэ бирүм сэбэн-сэбэн.

Хостум гујум: Гэм нэ ху, нэзник нэил гүссэра,
Воисдүм эз гул эну тик күрүм сэбэн-сэбэн.

Симах, түрэш кэм, нисди и дүнјорэ дэрд, гами,
Ө бэдэл күл эз бог јор дэрд чүрүм сэбэн-сэбэн.

ҺӘР ВӘХТ ТҮ

Әри бәстәкор Год Михайлов

Тү бәстәкор хәлг имуни ә дүлһо дә мүнбәттү,
Ә кин чүклә, ә кин кәлә һисди түрә һүрмәттү.

Ингәдәр ки, мәһниһорә нүвүсдәни әри хәлг,
Әз ләл, мәрчон зәвәр һисди, ој Год бирор, гимәттү.

Сәс нүвүсдә мәһниһојтү әдәј дүнјорә кәшдә,
Зәмон-зәмон дәмундәнни ә дүл хәлг тү, милләт тү.

Чүнтүниһо әји һүлом амбар дир-дир оморә,
Одомиһо һәз вәгүрдә әз кәширә зәһмәттү.

Биһил Симах шәјр, гәзәл нүвүсү әз товнәјтү,
Ә хәјәл ән хәлгһо муни һәр зомон тү, һәр вәхт тү.

05.01.2005

КЭШДЭ-КЭШДЭ

«Кэнчэчој» э гироги јэ јор дүрүм кэшдэ-кэшдэ,
Гујкэ мэ јэ Лејли дирүм, Никар дүрүм кэшдэ-кэшдэ.

Дәнүшүрүм э руј әну, үшүг омо э чумһојмә,
Әзу күзәл јэ гоф-кәләч нә шинирүм кэшдэ-кэшдэ.

Ә бүкүрү руји хәндә, јә духдәриш, јә јориш бу,
Әри уһо э һәшгәвоз күл вәрчирүм кэшдэ-кэшдэ.

Мугум: – Шоһир, чү хуб бисдо, Худо расунд
гисмәттүрә,
Ә гирошдә рәһһој әну күл дәчүрүм кэшдэ-кэшдэ.

Дуз оморум тә кучәшү, вирихд дарафд э јә хунә,
Симах Шејда мэ имбуруз чү шор бирүм
кэшдэ-кэшдэ.

12.01.2005

ТАРАФ

Ворвориһо бәрд дүлмәрә ә јә күзәл чонән тараф,
Дәнүшүрүм ә һәшгәвоз, мүһбәтәвоз ә чон тараф.

У јор мәрә дирә сәһәт чум хүшдәрә әмә докошд,
Гүјкә офдо вәдирәмо ә бог тараф, чәмән тараф.

Хостум гүрүм әз дәшәоју, дүлмә јә кәм рәһәт бошу,
Гуфди нә пој, бијо бурајм ә күзәлә Ватан тараф.

Унчо рузһо шор гирошдә, јә инсонәш нисди гәми,
Имурә чү кор иму нисд ә чән тараф, думон тараф.

Симах Шејда дәстә гүрдә әз гүзүркүл, әз гәрәнфил
Ә јә рачә јоровоз рафд ә сәфалу күлшон тараф.

13.02.2003

Ә ДУХДӘР

Шинирәм нишонтүрә вогордундәј, ә духдәр,
Имуһој пәшму бирәј, јорсуз мундәј, ә духдәр.

Тијим-тијим кирисдә нә рих һәршој чумтүрә,
Тү ки, бибофо бирәј, урә шәндәј, ә духдәр.

Јә кор күрдәки бијо әз пишо бури-бәсди,
Бәгдә кири у корә, дуз нә сохдәј, ә духдәр.

Шәнд фикирә, хәјолә бијо дијә ә хүшдә,
Һәјтәр бикәјф мумуни, әхи тәкәј, ә духдәр?

Түрә бикәјф дирәки дүлмә томом хун бирә,
Хиффәттүрә кәширә Симах әдәј, ә духдәр.

ҺӘРҮСҮТҮНИ

Шинирүм ки, имишәв, ој күл һәрүсүтүни,
Јә кәм нүшдәј гиридәј, чумһои һәрси түни.

Бирә ки, шәв һәрүси күзәлһо гиридәнүт,
Нибу гүссә кәширә, и мәжлис мәжлүстүни.

Мәкәр хәбәртү нисди и Мәчнун бирә дүлмә,
Чәнд вәхди, чәнд зомони гултүни, јәсиртүни?

Јә дәстә күл востәрә ә шоритү оморум,
Мугум дүлтү пој варов и ән хубә рузтүни.

Гоф дори јә вәхд мәрә, ә һәшгиш шәһво сохди,
Бәгдә, ә јор, чү бисдо? Имишәв һәрүс түни.

Симах Шејдарә чуми ә сәр тү мундигәш дан,
Хошбәхт бош, бәхтәвәр бош, әнчәг бәфосүз түни.

ОДОМИ

Дур бош эз чуми гиснэ, эз нэпси пис одоми,
Пул хэрч сохдкэ нихүсү шэвһо хэсис одоми.

Бибофорэ һори нисд, бофосүзэ сифэти
Кэм нисди э руј хори гофи гэлиз одоми.

Дургу чүни нидану, һијлэ чүни нидану
Эз ов билог нијэти, дүли тэмиз одоми.

Намэрдовоз нун нэ бур, кэм нэ сох гијмэттүрэ,
Дур бош эз сифэтсүзиш мэрди һэзиз одоми.

Симах, шэфтэ шурвһорэ ниhoју бузург Худо,
Һајф ки, амбар кэми кор-бори дуз одоми.

01.01.2005

ДӘМУН ТҮ

Һәйтәр бијо нә дәниш омон рузи чү чунтү,
Әз сәр муров әгүлмә, мијофдони ә хун тү.

У чумһо ки, әтү һисд ә һәшг овурд дүлмәрә,
Сохди мәрә, еј күзәл јор, јә дәрдлүјә Мәчнун тү.

Әдәнбүрүм кәшдә мә чүнтүнү јә Ләјлирә,
Зу-зу бијор хүшдәрә ә кучәјму бурмун тү.

Нүвүсди бузург худо түрә јәгин әримә,
Гәндә хуно ширини әдәм дирә зуһунтү.

Симах Шејдарә бијо ә чумһоји үшүгди,
Һәмишәлүг ә дүли, ә фикири дәмун тү.

07.01.2005

БИБОФОРЭ ЭЗ ДЭСИ

Дүлмэ сухдэ, пэзирэ бибофорэ эз дэси,
Рих чумһорэ һарсирэ бибофорэ эз дэси.

Әһәр чикәј дүнјо һисд, нәсданүм әрчү уһо,
Инсон зури пир бирэ бибофорэ эз дэси.

Винирәки дур бура, нә виниш сифәтирә,
Дүл сад эзоб кәширә бибофорэ эз дэси.

Чәнд вәхти шинохдәнүм мә уһорә јәкијрә,
Мәрди нәсда руз дирэ бибофорэ эз дэси.

Симах, нисди эз бинә и дүнјорәш бофоји,
Һич кәс нидов вәрзирә бибофорэ эз дэси.

17.01.2005

НЭС ХОСТЭНҮМ ГУФДИРЭ

Тү эз һәммә күзәли нәс хосдәнүм гуфдирә,
Ловтү гәнди, һәсәли, нәс хостәнүм гуфдирә.

Өврүшүмә муҗһоҗтү рачи дорә руҗтүрә,
Чүмтү мәрчони, ләли нәс хостәнүм гуфдирә.

Мүһбәттү, сәвкитү әдүлмә дә, әдүлмә
Һәшданки җә мәшәли, нәс хостәнүм гуфдирә.

Биҗо дәсә ә дәс дим әри кәшдә вадараҗм,
Хошә рузһоҗ васали, нәс хостәнүм гуфдирә.

Тү әҗи наз-бузовоз микиши, җор, Симаха,
Мәкәр әхир мәһәли? Нәс хостәнүм гуфдирә.

28.02.2005

ТУНИ

Шор нэбош, ој күлбэдэн, ки түрэ дэвронтүни,
Бүтүн Боку, Исроил ошугтү, һэјронтүни.

Бијор э јор рачһорэ, лејлиһо, ширинһорэ
Нэ гу эзу күзэлһош јарашүглү чон түни.

Дор бәһәр овурдәки сәр хүшдэрэ гуз гүрдэ,
Дүлһорэ илһом дорэ сәвкили чонән түни.

Дүнјоһ јомон дүнјоһи, әри һич кәс нэ мунди,
Дәниш э бофој һүлом, күлү-күлүстон түни.

Зүлејха э сәр Јусиф шәрһ вошәнд, дургу гуфди,
Фурухд инсоф хүшдэрэ, чумһои чәјрон түни.

Симах э рәһ күзэлһо јә чофокәш Мәчнуни,
Әдәј шори сохдә ки, э бог һәшг богбон түни.

МӨ

Гурбу түрә вәхиз бијо, күзәл јор, ә бүкүрмә,
Сухдум, сухдум ә атәштү, бисдорум лап күмүр мә.

Һәјтәр залум бирәрә тү хутә бирәј гу эзки?
Мәкәр нәсда ә дәстү дә и човонә һүмүрмә.

Хостәнүм ки, наз сохдәрә вәдәшәни әз јортү,
Ә рәһһојтү пој нә бошум шәвиш, рузиш күмүр мә.

Кәм мунди ки, Мәчнун бирә ә бијәбу офдонум,
Ә гәд ән хәлг, ән чәһәмәт дијәш бошум мәшһур мә.

Офиррәгор рәһм дәшәндкә, ә рачә јор, ә дүлтү,
Шәв тә сәбәһ әри Худо һәј мисохум шүкүр мә.

Симах Шејда, јә рузләјмә мүһбәтсүз нә гәрдо,
Ә шоһири бисдорумкәш ә кин һәммә бүзург мә.

26.01.2003

ИМБОШИ

Мэ мугум тү әримә сәвкили јор имбоши,
Ә Һәшг, ә һәвәс мијој, әһволи шор имбоши.

Вокундә күлә хуно һәр руз мәрә шәвг миди,
Ширин-ширин михәнди, һәз дорәгор имбоши.

Әз дәс дү-јәки гүрдә мигәрдим руј хорирә,
Гул-гәнәтлү јә гоим полудә дор имбоши.

Ә мүһбәт, ә сәвки тү јә Лејли, Әслини
Бәлкәш вәфолу Никор, күзәл Хумор имбоши.

Түрә хуно назәнин, јә күлбәдән нијофум
Һәмишә ә дүл Симах тү бәјрогдор имбоши.

17.02.2003

БИРИ

Дүлмэ кэнэ э јә јор ошуг бири, бэнд бири
Күзэлһош эз дү-јеки ширин бири, гэнд бири.

Зијод бирэ рузбэруз рачэ богһо, богчэһо
Чулһо, дузһој Исроил шәһәр бири, кэнд бири.

Рузһо, шәвһо оморэ әдәј дүлшор гирошдә,
Әруј хори инсонһо дијәш мозолмэнд бири.

Әдәј хундә эз чуни васала бүлбүлһои,
Уһорә һәз дорәгор сәвки, мүһбәт бири.

Симах, Ваһидә хуно күзәл гәзәлһо нүвүс,
Шоһирә руһ дорәгор һәмишә чәһәмәт бири.

СИФЭТТҮ

Ө пишој чуммэ омо, о јор, түрэ сифэттү,
Гувот до, куч до мэрэ тэмиз һэшгтү, мүһбэттү.

Ширин-ширин хэндэјтү мэрэ рәһәт нәс һишдә
Дүнјорә вор-дәвләти нитов бирә гијмәттү.

Гуфдирәнүт рач бирә Губәрә духдәрһои,
Духдәр, дузиш рачи тү, ә дүлһә һисд һүрмәттү.

И ошугә дүл дикә, ә мәтләбтү мираси,
Јә гәм-гүссә нидани шор имбоши һәр вәхт тү.

Симах Шејда һэшгтүрә һәр руз һәзиз микүрү,
Әзу рази мумуни, ој күлбәдән, һәлбәт тү.

ӘРИ ЈУСИФ БЕН ЈОХАЈ

Јә мәһнихун кук һисди, чү рачи урә сәси,
Шинирәки оморә инсонһорә һәвәси.

Бүлбүлһо һәчи, хундә ә гәд богчә, ә гәд бог
Һәшданки мусигини, ов билоги нәфәси.

Бисдоригә ә чәнд диһ, ә чәнд күзәлә шәһәр
Ә и хори Исроил нитов бирә әвәзи.

Данусдә «Сейгаһ» чүни, «Маһур», «Чаһаркаһ» чүни
Ә кин һәммә хотури һүрмәтлүни, һәзизи.

Худо јә бәхш дори чуһурһој Гафгазирә,
Дүли әз шәһ сәбәһи амбар-амбар тәмизи.

Ә Симах, ширин гәрдо Јусифә дијәш сәси,
Усуз нәсә гирошдә јә шори, јә һәрүси.

БИЈО БУ

Ө сэр хүндүрэ догһо вэрф, ворвори бијо бу,
Мэрдэ күзэл вэ рачэ назлү јори бијо бу!

Өз гэм-гүссэ э дур бош, нәил урэ э нэзник,
Ө дүл һэммэ, һамишэ энчэг шори бијо бу!

Ки эз хубэ мәсләһэт, эз нәсигәт вирихдгә,
Гоф кэлэрэ нэ гүрдкә дәрди-сәри бијо бу!

Сәфолүни вишәһо, бүлбүлһо әдәј хундә,
Дүлһорәш, фикирһорәш хундәгори бијо бу!

Һәилһо, нәвәһоји мәрә фикир, хәјолмә
Һәр кәсә јә һәзизи, чун-чигәри бијо бу!

Ватан-хори бәбәһо илһом дорә Симаха,
Һәлбәттә, гәләмирә сәбәбкори бијо бу!

ХУНДЭ ВОИСДЭ

Эри Рашбил бен Шэмэј

Тү э хори Америка, э Бруклин зигисдэ,
Чэнд салхоји э дэс гэлэм шэјр, мэһни нүвүсдэ.

Эз һаили сэвмиш сохдэј Шаһ догирэ, Гудјала
Данусданүм шоһир дүлтү эри унчо гирисдэ.

Нивадаров эз хэјолтү сэрин-сэрин билогһо,
Чикэј појтү э бог-богчэ, э вишэ дэ, э дуз дэ.

Сүрхэ гофһој Низамирэ э чуһури чарундэј,
Кэлэ зэхмэт кэширэј тү, Рашбил бирор, ки нэсда.

Кош «Хэмсэ»рэш мичарунди э зуһун эн дэдэји,
Симах Шејда э һэшгэвоз ура хундэ воисдэ.

04.02.2005

ЭРИ У ЈОР

Чуммэ адэј һэј гирисдэ эри у јор, эри у јор,
Чунки хејли зомон һисди э хэјолмэ дэри у јор.

Чэнд рузһои, һэфтәһои нэс дирәнүм руј әнурә,
Бәлкә гәмли, гүссәлини, бәлкәш амбар шори у јор.

Әчә бурам, әз ки пүрсүм, коми дэрә вокунум мә?
Ә гэд фикир, ә гэд хэјол әрчү мэрә нори у јор?

Нәсә бирә бовор сохдә һәр күзәлә ә сәвкији,
Әзмә хәлвәт јәкијкәрә бәлкәш јә гоф дори у јор?

Симах Шејда, јә руз мијов һәлбәт һәшгтү, мүһбәттү
Әз дүл, әз чун гоф мисоҳу мидү түрә һәри у јор.

14.01.2005

ШАХТА БЭБЭ

Бијо, бијо, зу бијо, шахта бэбэ, шахтэ чон,
Туни ри һэйлһо һәм һэзиз, һәм меһрибон.

Гирор эз дог, эз вишэ, э бэхшэвоз бијо тү
Чүклэ балаһојмурэ шори ди зомон-зомон.

Кэнэ э сәс-күјэвоз э мәнәлә вәдаров
Әри вәрф вози сохдэ Истир, Гүзүлкүл, һәнон.

Сурәт кәшү һэйлһо әтүрэвоз әјәки,
Әдәј һәм күзәл бирэ, һәм рач бирэ и дэврон.

Симах Шејда пој һәр вәхт гују-хәндү балаһо,
Ники-шолуми винү э руј хори һәр инсон.

28.03.2005

ДҮЛМӨРӨ

Ширин-ширин гоф сохдэ јор, кэм сохд губор
дүлмэрэ,
Лејли бисдо вэгүрд э дэс у ихтијор дүлмэрэ.

Эз лејлиһо, эз һэслиһо, иму амбар гоф сохдим,
Рафдаки бэрд у назэнин, у күзэл јор, дүлмэрэ.

Кэшдүм, кэшдүм энчэг урэ эз јэ чикэш нэ офдум,
Һэм гүссэ да һэмиш вэбэрд у интизор дүлмэрэ.

Данусданүм э кин эну һэзиз һисди хотурмэ,
Нивоју ки, тэк јэ рузиш винү бимар дүлмэрэ.

Ој Симаха гүзүлкүли, у бэрдэјһо дүл түни,
Омон рузи, амбар нэ пој вэки бијор дүлмэрэ.

02.01.2005

НИФРЭТ ТҮРЭ

Омони дур бош эзмэ шинохдум сифэттүрә,
У бофосүз һәшгтүрә, сәвки, мүнбәттүрә.

Гонәдлү гушо хуно будог-будог нә кәшд тү,
Нивәгүрү јә бәндәш и чүр хосијјәттүрә.

Әз ов тәмиз бијо бу духдәрһорә сәвкији,
Әхи әрчү винирүм, ој күзәл јор, шәфт түрә.

Олов күрдә, су күрдә сәр дүлмә әдәј сүхдә,
Вәхт бирә шиширәнүм әз кәсһо сүнбәттүрә.

Симах, хуб ки, ә вәхти әзу јор дәс вәгүрди,
Рәсунди ә бофосүз кинтүрә, нифрәттүрә.

06.11.2004

КУЛ РИХ

Зинк сохд јѐ руз эримѐ јѐ назенин, јѐ мѐлѐк
Гуфди: – Шоһир, ој шоһир тѐзѐ салтү мѐбарѐк.

Чунсоглүгү хостѐнүм мѐ эритү эз худо,
Тү һѐлѐ хѐлг имурѐ амбар кѐрѐки, кѐрѐк.

Чумһојтүрѐ үшүти кѐм нѐ гѐрдо дијѐ һич,
Өтү нѐзник нѐјово јѐбојкѐш залум фѐлѐк.

Мугум: – Амбар разинүм моч сохдѐнүм мѐ түрѐ,
Ај чум һоји асара, ај сифѐти тѐзѐ мѐнк.

Симах, ѐ дур зиһискѐш ѐзтү у дүлвѐбѐр јор,
Лазими ѐ сѐр ѐну тү күл рихи рѐнкбѐрѐнк.

06.01.2005

ВИНИРӨ

Салам дорум ја јорә, нә вәгүрд саламмәрә,
Кәм мунд ки мара хуно әгу дү күшү мәрә.

Мугум: – Әрчү әһволтү хәрәб бисдо, ој духдәр?
Рихди гош-гобогтүрә ә сәрмә бирдән-бирә.

Гуфди: – Шинохтүм түрә, гујкә шохир Симахи,
Нәс хостәнүм ја бојкәш мә түрә әри дирә.

Әз бофосүз күзәлһо чәнд-чәнд шәјр нүвүсдәј,
Әмәш саташмиш бирәј, бофосузум гуфдирә.

Вәсси дијә кәм нүвүс, әз духдәрһо, һәрүсһо
Хүшдәрә зу пир мәсох дәрд уһорә кәширә.

Симах, һәјтәр духдәрһо кәм нисди ә руј хори,
Хуб ки, уһо хүшдәрә ә шәјрһо винирә.

20.12.2004

БОФОСҮЗ, ОЈ БОФОСҮЗ

Тијим-тијим нэ гирис, бофосүз, ој бэфосүз,
Һәрс чумһорә хәјри нисд, бофосүз, ој бофосүз.

Һофд дәрјоһә овһои и локорә бәрд хосткә,
Нидану сохдә тәмиз, бофосүз, ој бофосүз.

У човонә һәшгирә ә зир појһо шәнди тү,
Һол-әһволи бисдо пис, бофосүз, ој бофосүз.

Әхи кирә кәрәки әз бәгдә пәшму бирә?
Хостә јә мир, јә зиһис, бофосүз, ој бофосүз.

Корһојтү ә јор Симах офдорәки, ој духдәр,
Муј тәни бирә биз-биз, бофосүз, ој бофосүз.

04.09.2004

Ә ГҮШ ТҮ РАСҮ

Дәсә норә ә синәјтү гәмлә-гәмлә нә нүш тү,
Тик ки сәрә әји һүлом ә һәшгәвоз дәништү.

Чү лазими гүссә хурдә, фикир-хәјол кәширә,
Вәхиз ә пој ә чәһәмәт, әји хәлг бош гәриш тү.

Данустәнүм шүвәр түрә шәнди рафди ә хунә,
У хәјанәт сохди күзәл күлә хуно ә һәшгтү.

Бофосүзә мәрднош һисди һәшгә учуз мигүрүт,
Кор сох дәниш ә һәилһо ә гәд хунә нә нүш тү.

Кош, ој Симах, пәшму бирә у мәрд бијов пәсәво,
Шорә хәбәр ән човонһо јә руз расү ә гуш тү.

29.01.2005

ИМИШЭВ

Ө бүкүр јор әјә шори нүшдәбүрүм имишэв,
Дәрдә, гәмә пиш сохдә мә күшдәбүрүм имишэв.

Тәк јә кәлә Офиррәгор данусданбу холмәрә,
Ки чәнд гәдәр хошбәхт бүрүм, дилшор бүрүм
имишэв.

Хостәнбүрүм дијәш нәзник бошум мә ә јоровоз,
Дәс әнурә ә гәд дәсмә јә кәм гүрүм имишэв.

Ој Художмә, әзмә кини әји дүнјоһ бәхтәвәр,
Лап кәм мунд ки, әз дүлшори чун дүм мүрүм
имишэв.

И вәхт әз хов хәбәр бирә: – Әчи у јор гуфдирүм,
Гүјкә кәзәл чәннәтә мә, Симах, дүрүм имишэв.

08.09.2004

КҮЗӘЛҲО НАЗЛУ БИРӘ

Әз наз сохдә нә вомунди, мә мүрдүм әз наз кәширә
Сијаһ чуммә сипи бисдо ә рәһтү әз дәниширә.

Нәсданүм ә чүчә мундәј, бијо, ој јор, нә пој, бијо
Сәвмиш сохдһо данусданүт ки, күзәлһо назлү бирә.

Рачә күлһој богчоһорә мә мирихум әзир појтү,
Дүл миhoју хостәј дүлә шәвиш, рузиш әри дирә.

Күлүнк Фәрһад ә ләрз овурд јә вәхт бүтүн Бисутунә,
Тел дүлмәрә нә ләрзүн түш, ә сәвки тү бил вәрзирә.

Симах Шејда ә һәшгәвоз ә сифәттү мидәнүшү,
Нихоју ки, ә үзкәһо гисмәт боши тү пәрирә.

КЭНЭ

Дирүм рачэ күзэлһорэ э һэшг офдо дүлмэ кэнэ,
Ә пишој чум омо поисд у хэндэ руј күлмэ кэнэ.

Коһ хэндүсдүт, коһ гоф сохдүт, дэниширүт
э дү-јеки,
Ој Худојмэ, и чү кори дэгиш бисдо һолмэ кэнэ?

Ширин, Әсли, Лејли, Никар нэ бу һэчи наз
сохдәгор,
Мәкәр инсоф нисд уһорэ зулум сохдә эмэ кэнэ?

Симах мәкәр сәнг, дәмүри тоб бијору э һәр эзоб?
Һәлбәт гәмсүз мијов-муров рузһо, мәһо, салмэ кэнэ.

ГУФДИРЭНҮТ

Шоһир, дүл тү сүһбәт пури гуфдирәнүт,
Сәвки пури, мүһбәт пури гуфдирәнүт.

Писһо ә сад нифрәт, ләһнәт лоһиг һисди
Әри хубһо һүрмәт пури гуфдирәнүт.

Хејли вәхти назлү јорә нәс дирәнүм,
Кәнә ә дүл һәсрәт пури гуфдирәнүт.

Васал мијов ә бог-богчә миһид имбу,
Кучә, мејду чәһмәт пури гуфдирәнүт.

Симах, дәниш ә и дүнјоһ ә һәшгәвоз,
Дүл икидһо гәјрәт пури гуфдирәнүт.

25. 12. 2003

НЭС ХОСДЭНҮМ

Өзи бэгдэ, э јор, мэрэ дүл доригэш нэс хосдэнүм,
Өз сэр тэ пој тү сүрх, нүгрэ бисдоригэш
нэс хосдэнүм.

Хосдэнбири битэ хуно вочовуни э дэс мэрэ,
Ө бүгүрмэ пэшму бирэ омorigэш нэс хосдэнүм.

Бибофорэ чигэји нисд дан э дүлмэ, э синэјмэ
Гулэ хуно э појһојмэ офдоригэш нэс хосдэнүм.

Дијэ эзмэ јэ сүһбэтлэш, тү јэ гофлэш нэбу сохи,
Шор оморэ гулэ э гул доноригэш нэс хосдэнүм.

Ө мүһбэт, э һэшг, сэвки нибу түрэ нэзник һишдэ,
И дүнјорэ, и һүломэ эмэ дигэш нэс хосдэнүм.

Симах Шејда, биһил хуну чуһурһојму и гэзэлэ,
Түш гу: Ө јор, э бибофо эз мэ дэс кэш, нэс хосдэнүм.

ДЭНИШ

Назлү јорэ э чум-гоши, э ју рачэ руји дэниш,
Э сэр кэрдэн шунэ зэрэ, лов сохдэ э муји дэниш.

Рəһ рафдара күзэл чэјрон гујкэ эзу хутэ бири,
Ширин-ширин э хэндэји, э чинорэ буји дэниш.

Гэриш-гэриш и һүломэ кэшдүмкэ мэ рузиш-шэвиш,
Офдо нијов ју чонэнэ э руј хори тоји дэниш.

Гурбу кэрдом хок Ватана хоријурэ, һэсмүјурэ
Чүһүрһорэ, маралһорэ э күзэлэ поји дэниш.

Симах, васал оморэки мэһни хундэ никэрэһо
Гудјалчаја э бочэһи, Араза э куји дэниш.

28.12.2003

ШОҲИРЭ

Нэ рузи нисд, нэ шэви нисд шоҳирэ,
Ки мигују гүссәји нисд шоҳирэ?

Фикир сохдә, хәјол сохдә нүвүсдә
Һәммә хостә дүли тәмиз шоҳирэ.

Һә хундигә нибу э сәр офдорә,
Синәји пур, гофи гәлиз шоҳирэ.

Низамиһо, Фүзулиһо омор
Һүрмәти нисд һәр вәхд холис шоҳирэ.

Симах Шејда, рачә шәјрһо нүвүс,
Хәлг пој бәхш дү лалә, нәргүз шоҳирэ.

ЭЧИ ТҮРЭ БЭФОЛТҮ

Бура, бура, ој бибобо, эчи түрэ бэфојтү?
Дэрд до мэрэ, сухунд мэрэ чэфо дорэ чэфојтү.

Һэшдануштам сэртү гузи, шэфти чүни нэздани,
Ә һәлоли бәлкәш нисти э руј хори јә тојтү.

Әхи эзчә миданусдум эз рәһ дузи дур бирәј,
Ә мејду ән бибәфои әдәј рафда појһојтү.

Гуфдирәнүт сәри гузһо эз зир сүмәр ов бәрдә,
Дузи хәлгә и мәсәли мәһтәлини корһојтү.

Данусданүм пәшму бирәј әдәј хурдә дүлтүрә,
Ә гәд фикир-хәјол дәри, мунди әнчәг һојһојтү.

Бура, бура Симах эчә, јә бибобо јор эчә,
Омон рузи, дуз бура, дуз әјә чикәш нә пој тү.

НЭ ВОКУНДЭМ Э КИНТҮ

Тэ имбуруз дүлмэрэ нэ вокундэм э кинтү,
Өнчэг, э жор, эз һэшгмэ хэбэрдори јэгин тү.

Данусдани чэнд гэдэр түрэ сэвмиш сохдэнүм?
Өтү Лејли гујум мә, бэлкэш һисди Ширин тү.

Өз дәстү хујкир бирэм чэнд мәһи, ај назэнин,
Ө чикэјмэ бошикэ тоб мијори чэтин тү.

Сэр вәкүрдэ эз Губэ кэш бурајм эчэ хостэ,
Хостэни лап э Москов, э Һиндистон, э Чин тү

Симах түрэ һәмишэ э сэр дү чум мидору,
Шоһирэ э гофһоји бош һәр зәмон эмин тү.

ДИЈЭ

Бијо э гоф кэсэвоз нэ нүш, нэ вэхиз дијэ,
Э бүгүртү чү күли гүзүркүл, нэргүз дијэ.

И буј-бухун, мэнкэ руј, и чум-гошки түрэ һисд,
Бовор сох э јэ күзэл, э јэ јориш нисд дијэ.

Сэр чумһојтү рушум бу тү чонәнэ, күзэлэ,
Имуһој эз дүл, эз чун хосдәгорһо һисд дијэ.

Ваги э дэс гэләмэ тү Лејли эри Мәчнун
Эз тәмиз һәшг, мүһбәт јэ когоз нүвүс дијэ.

Хубә нумтү э ләһә, э зуһун миофдону,
Эз тү шори мисоһу ватантү Огуз дијэ.

Јә духдәрә бисдогә әгүл, комол вә рачи,
Э Симах, чү кәрәки у күлә чиһиз дијэ.

НҮВҮСҮМ

Шин, ој духдэр, дэрдмэрэ мэ эритү нүвүсүм,
Өзтү шикожэтмэрэ мэ эритү нүвүсүм.

Түни э дүлмэ гүссэ, кэдэр дори кошдэгор,
Өзоб-эзијэтмэрэ мэ эритү нүвүсүм.

Өрчү кулэкэ хуно э чор тараф чэсдэни?
Ҳэшгмэрэ, ниэт мэрэ мэ эритү нүвүсүм.

Мэ э рәһтү чун дорэ сад чофо кәширәнүм,
Гәбул сох мүһбәтмэрэ мэ эритү нүвүсүм.

Шоһирһорэ хәјоли бүтүн дүнјорэ гәшдә,
Хәјол нә бош хо мэрэ, мэ эритү нүвүсүм.

Шинирәм, э јор, чәнд бо Симах, Симах гуфдирәј,
Симахиш хостә түрә, мэ эритү нүвүсүм.

ДУЗ НИДОВ БИРӨ

Нивадаров эз јормө гуфдирәнүм мә һәр руз,
Ә Огуз чум вокундәм, эз Огузум, эз Огуз.

Һәилимә гирошди ә гирог ән никәрә
Нәсә рафда сәс овһо эз гушмә тә имбуруз.

Амбар күзәл чикәји, сәвзәји чор тарафи,
Шәһәр әдәј рач бирә, кәлә бирә рузбәруз.

Гуфдирәнүм нә гәрдә Огузсүз јә рузләјмәш,
У мәрә Ватанмәни чүтам зинисүм усуз.

Симах, Ватан инсонә мүһбәти, һәшгини
Усуз јә кәсәш дүли нидов бирә һич вәхт дуз.

12.02.2005

БИРИ ТҮ

Ја гуфдирэ хэндүстэгор, ја дүл вэбэр бири тү,
Ә зуһун ән човон кукһо нуми эзбэр бири тү.

Һәј оморэ рафданбүрүт ә хунәшму елчиһо,
Һәм әгүллү, һәм комоллү хубә духдәр бири тү.

Һич нәсданум әрчү түрә дорут әјә гуморбаз,
Әз рач һошрач, әз күзәлһош амбар зәвәр бири тү.

Оһ, чү корһо нә овурди әсәртү, ој назәнин,
Гәнәдһои бәр-бәзәклү ја ковутәр бири тү.

Симах хостә чунтү сог бу, нә гәм, гүссә шинохи,
Ә духдәриш руји хәндә, хәјр-хәбәр бири тү.

31.08.2004

ТҮСҮЗ, ТҮСҮЗ

Нэсда нүшдэ-вэхүшдэ, ој күлмэ түсүз, түсүз
Нэс гуфдирэ-хэндүсдэ и дүлмэ түсүз, түсүз.

Хов чумһојмэ вирихди нэсданүм мичэ зэрэ,
Рафди эз сэр хэјолмэ, эгүлмэ түсүз-түсүз.

Һич јэ духдэр нидану түрэ хуно рач бирэ,
Ирэ дүлмэ гуфдири јор, эмэ түсүз, түсүз.

Тови рафда чумһојмэ пој э рэһһо нэ муну,
Дијэ гүссэ нэ хурош биһил мэ түсүз, түсүз.

Ој Симаха мүһбэти, астараһој һэсмуји,
Әјэ мäh бэрабэри јэ рузмэ түсүз, түсүз.

08.02.2005

НЭ МУНДИ

Өји дүнжо бэбэ-дэдэј эри һич кэс нэ мунди,
Оморэгор је руз рафди, Фэрһад, Гејс нэ мунди.

Өчи Миши, эчи Үэхгу? Бэс Шэлмүрэ чү бисдо?
Һэрчој чумһо тији бири, э чумһо һэрс нэ мунди.

Кох инчикэ, коһ унчикэ һэр руз бирэ терорһо,
Ө дүл хэлгһо, эн инсонһо дијэ һэвэс нэ мунди.

Намэрд һисди пәһни бири э зир киләһ сэр хүшдэ,
Јэхэј шәји эзиниһо һалә э дэс нэ мунди.

Симах, һүлом гәриш бири, дәкиш бири инсонһо,
Ө чун хэлгһо, чәһәмәтһо дијэ је тәрс нэ мунди.

ТӘХСИРКОРУМ, ТӘХСИРКОР

Ә кинтү, ој күзәл јор, тәхсиркорум, тәхсиркор
Дүлмә овурди губор, тәхсиркорум, тәхсиркор.

Һәр түрә винирәки вәчәрусдум әсәртү, тәхсиркор,
Хосдум сохум түрә шор, тәхсиркорум, тәхсиркор.

Нәсданум чү бисдока бәгдә әзтү дур кәшдүм,
Шәндүм түрә мә әз јор, тәхсиркорум, тәхсиркор.

Әчә мунд у күзәлә, бәхтәвәрә рузһојмә?
Офдорум әз иһтибор, тәхсиркорум, тәхсиркор.

Әз чумһо һәрс нирухун, нәгирис тү, ој Симах,
Хүшдәни офдорогор, тәхсиркорум, тәхсиркор.

26.02.2005

Симаха аз һулом ја чу карек нист,
Тунин рача кылма, парима, а јор!

Кала минид имбу аз мишахешму,
Истора омота парима, а јор!

Он-нола никешум а ратју екар,
Покундла омота парима, а јор!

Ја һагу, дилмара вадар шор бодум,
Ратет нафес кашум ја кам ма, а јор!

Вокун дариј дла ерима, а јор!
Амбар бу, зижод бу шорима, а јор!

а јор

КҮЗЭЛҮО

Чү амбари э руј хори ширин зуһун күзэлһо,
Нэсда кэнэ эрчү сохдэ дүлһорэ хун күзэлһо.

Кимихорэ эз чумһои сэвки, мүйбэт рихдэ,
Човонһорэ, чоһилһорэ сохдэ Мэчнун күзэлһо.

Кимихорэш нази бэрдэ эз сэр эгүл инсонэ,
Ој Художмэ, нэгордо һич душгун, мэгбун күзэлһо.

Јэ ширинэ хэндэшүрэ нидүм э вор, э дэвлэт
Пој һэмишэ һэјтэр хэндү эз дүл, эз чун күзэлһо.

Симах, кошгэ э и дүнјоһ дијэш амбар, зијод бу
Ә Лејли, э Ширин бэнзэр дүлэ вәкун күзэлһо.

ИМБУРУЗ

Оморэбу э кин мэ мэрэ күлмэ имбуруз,
Пар зэрэбу эз шори эдэј дүлмэ имбуруз!

Чэнд зомон бу, чэнд вэхт бу сабур-гэрормэ нэбу,
Мэнкэ хуно товуш до у мозолмэ имбуруз!

Дү-јэкирэ гоф дорэ, дүлшор нүшдэ-вэхүшдэ
О ју күһнэ зомонһо рафд хэјолмэ имбуруз!

Кэширэм чофојурэ, кэширэм дэрд-гэмјурэ,
Ој Худо! Чү күзэл бу гүзүркүлмэ имбуруз!

Һэј гуфдирим-хэндүсдим, һэшглү бисдорим дијэш,
Ә хүшдэн чәннэт бирүм һэшданки мэ имбуруз!

И чү кори, ој Симах, эз ҳошбэхти, эз шори
Бирдэн пар зэ эз сэрмэ рафд эгүлмэ имбуруз!

ЭЗ ДЭСТҮ

Нэ мүрдэјүм, нэ зүндэ, э јор, түрэ эз дэстү,
Ә хүшдэ мијом эмэ вохурдкэ күл нэфэстү.

Әри кэшдэ богһорэ, сэфолү јэјлогһорэ
Данусданүм эз нэвэл һисди һэшгтү, нэвэстү.

Дијэш човон имбошум, дијэш дилшор имбошум,
Расикэ э гушһојмэ, э рачэ јормэ, сэстү.

Нэс хостәнүм э рујтү јэ мәрдүмлэш дәнүшү,
Дур гәрдош эз бәднэзәр, нэ винош јэ нәһс тү.

Фикир, хәјол Симаха эз сәр вәгүрдэ нәбәр,
Нибу э гәд күзәлһо јэ духдәрләш әвэзтү.

21.02.2003

ОШУҒУМ

Јә күзәлә мә ә руји, ә хәндәји ошуғум,
Күлә хуно ә нүшдәји, вәхүшдәји ошуғум!

Дарафдәки ә гәд богчә, оморә ки ә гәд бог,
Јовош-јовош пој вәгүрдә ә кәшдәји ошуғум!

Ә мәһнихун бүлбүләвоз, ә ју рачә гушәвоз,
Һәрдән сәсә ә сәс дорә ә хундәји ошуғум!

Ә јә шори, ә јә ники ә гәд мәјду дарафда,
Ә мәрәвоз гул вокундә вәчәсдәји ошуғум!

Ә јә дәстә духдәрәвоз әз кучәјму оморә,
Амбар шори сохдә-сохдә кирошдәји ошуғум!

Симах, ә тү гисмәт сохо офүррәгор ју јорә,
Мә ки урә-у пәрирә ә хүшдәни ошуғум!

СЭС ДИ, ЈОР

Тү нэ мэнки, нэ офтов, һич астараш нисди, јор
Дүлмэрэ тэмиз һэшги, мүһбәти нисди, јор.

Мэрэ илһом дорәни гэләмо вәгүрдәки,
Һәр шәјрә, гәзәлә әјәки нүвүсдим, јор.

Јә вәхт софолу Кәнчә мәскән бисдо әриму,
Бәгдәш ә күзәл Боку чәнд салһо зиһисдим, јор.

Јә зомониш оморим ә хори ән бәбәһо,
Коһ гуфдирим-хәндүсдим, коһ бисдо кирисдим, јор.

Имүһоиш Мүнхени бирә чикәј ән Симах,
Бијо ә сәс дуст, гоһум әз инчикә сәс дим, јор.

07.11.2004

ЈОМОН БИРЭ

Тү пәришон нүшдәки һолмәш пәришон бирә,
Дүлмә гүссә кәширә, рәһһомә думон бирә.

Һәшданки фирсорәнүт ә хори Сибир мәрә,
Гүжкә әхир зомони ә һүлом туфон бирә.

Духдәр, һәјтәр нә пој тү бијо дүлмәрә вәбәр,
Ә васал сәвкилиһо дијәш меһрибон бирә.

Бијо дәсә ә дәс дим шор гирору рузһојму,
Гүјим-хәндим әз чуни әјәки һәјрон бирә.

Данусданүм инсонһо нәсә бирә хәјолсүз,
Рузһо дәрдлү гирошдә вәхт бирә, зомон бирә.

Симах, түрәш әз сәртү дүш зәрә рихдә дәрд, гәм
Ә дәс гүссә дәмундә әз мүрдәш јомон бирә.

22.08.2004

НҮВҮС, НҮВҮС

Ки нэсдакэ пој дану, гуфдирәнүм әдәј дуз,
Шори дүлмә Бокуни, һәм Губәји, һәм Огуз.

Јә зомонһо ә Кәнчә гирошди һәилимә,
Фикирмә унчо мунди һәр дәгигә вә һәр руз.

Хон чинорлу Којчаја овурдәнүм ә јормә,
Һәшг әну зијод бирә ә синәјмә рузбәруз.

Софолүни Шәкирә, Гәбәләрә һовои,
Әз Ләнкорон, әз Хочмәз офдо нијов имбуруз.

Әз сәр тәпој күзәли, ој Симах Азәрбојчон,
Гәләм вәки ә дәстү, әз Вәтән, нүвүс, нүвүс.

25.11.2004

ДИЈАБЕТ

Чү гүрдэј эз јэхэјмэ, дијабет, ај дијабет?
Мэгбун бирэ эдэј мэ, дијабет, ај дијабет?

Сүфдэ э дүл дэс бэрди, бэгдэш э дү појһојмэ
Гэм мухурум тэкэј мэ, дијабет, ај дијабет?

Имуһојиш чуммэрэ үшүгирэ восторэј,
Нисд мэлһэм, нисд чорэјмэ, дијабет, ај дијабет.

Мукуфт, микүшд хүшдэрэ и һолмэрэ мидикэ
Мозолмэндэ дэдэјмэ, дијабет, ај дијабет.

Худо дорэ һүмүрэ эз Симах нэ востон тү,
Һэлэ э чун һисд һэјмэ, дијабет, ај дијабет.

01.11.2004

НИСОНУ

Кэлэ миһид хэлгмэни, ој чэһмэт нисону,
Ә дүлһо гэрол күрди һэшг, мүһбэт нисону.

Офүррәгор кумәк сохд әз дәс Форон вирихдим,
Кәширим чүл сал иму ә чул зилләт нисону.

Әзу рузһо јодигор мунди әри хэлг иму,
Ә сүгдә јәһудиһо бири гисмәт нисону.

Миши рәбәјну овурд әз дог Синај Түрорә,
Шини гофһој әнурә һәммә милләт нисону.

Имбуруз руз миһиди вокунит сүфрәһорә,
Хурим-бәрим әз чуни, сохим сүһбәт нисону.

Симах, бојрог Исроил һәмишә зәвәр гәрдо,
Пој амбар бу, зијод бу дијәш гимәт нисону.

НЭХОСД

Чэтин бирэ кэширэ күзэлһорэ назирэ,
Һамишэ нэсда зэрэ мүйһбэтэ сазирэ.

Ә дүлмэ нүшд јэ күзэл нэхосд мэрэ гоф дү ју,
Нэхосд әри сәвкимэ, әри һәшгмэ вәрзирэ.

Јэ залумэ ә дәси офдо у јор әхирдә,
Виники ә јурәвоз әдәј вози возирэ.

Имуһој пәшму бири, нуммэрэ нэсда күрдә
Һолмэрэ, әһволмэрэ әзи, әзју пүрсирэ.

Ој Симах, мүйһбэтэ, һәшгә учуз ки күрдкә,
Дүли гүссә винирэ, корһоју зәбу бирэ.

19.01.2003

ПУРИ, ПУР

Ә жор, дүлмә әри тү ҳәшг, мүһбәт пури, пур,
Јеки-јеки пој гујум, ширин сөһбәт пури, пур.

Хостәнүм нумкиримә, сәвкили јормә боши
Әри күлмә јә дәрјоһ дәрин һүрмәт пури, пур.

Јә рузлә нә дүрүмкә у рачә сифәттүрә,
Мигујум сәр синәјмә һәсрәт, хиффәт пури, пур.

Ингәдә фикир мәсох һәммә корһо хуб имбу,
Мәкәр нәсда ә рәһ ҳәшг зулм, әзијјәт пури, пур.

Ә сәвки Симахавоз нүшдигә, вәхишдикә
Ә истәктү мирәси, дүнјоһ хошбәхт пури, пур.

02.01.2003

ВИНИРЭКИ

Тилһој дүлмә ләрзирә јорә һәр винирәки,
Һолмә пис бирә түрә, ә духдәр, винирәки.

Хосдәнүм ки дүлмәрә вәкәнүм гујум әтү,
Ләмә гоф нәсә күрдә чун-чигәр винирәки.

Сәвкитүни, һәшгтүни мәрә хујкир сохдәгор,
Сәр хүшдәрә гуз гүрдә дор бәһәр винирәки.

Хосдәни әз Фәрһад пүрс, әз Кәрәм, әз Сәнан пүрс
Мәчнунһо зијод бирә рачә сәр винирәки.

Һәшданки бүтүн һүлом, бүтүн дүнјоһ әнмәни
Човонһорә мә хошбәхт, бәхтәвәр винирәки.

Симах јә тәһәр бирә әз Фүзули, әз Ваһид
Јә духдәрә, јә кука бихәбәр винирәки.

ПИР БИСДОРИ

Омо гиросд мѣно-салһо дијѣ шоһир пир бисдори,
Мујһој сѣртү сипи бисдо эз дѣс фикир пир бисдори.

Һѣидитү-човонүтү эрчү һѣјтѣр зу омо-рафд,
Гүссѣ дирѣ тѣлһој дүлтү лѣрзи тир-тир пир бисдори.

Чѣнд салһои ѣ дѣс гѣлѣм ѣдѣј шѣјр нүвүсдѣни,
Јорһо түрѣ илһом докѣш ѣвѣл-ѣхир пир бисдори.

Рачи Боку, рачи Огуз, һич Гүбѣрѣ нисди тоји
Ѣ сѣфолу Азѣрбојчон бирѣј јесир пир бисдори.

Мѣһѣл мијов гѣдүртүрѣ хѣлг мидану Симах Шејда,
Һѣр вѣхт ѣз тү гоф мисоху һѣрмѣһ, һовир,
пир бисдори.

20.12.2003

КӘШИРӘНҮМ

Өз дэс энү күзэл јор мүсібәт кәширәнүм,
Шәвһо нәсда хисирә һәј хифәт кәширәнүм.

Өвәл мәрә гоф до ју әз дүл, әз чун сәвмиш сохд,
Бәгдә чарусд фикирју, әдәј дәрд кәширәнүм.

Ә һүлом јә бибофо, јә дүлсүз зијод бисдо,
Дүлмә нәс сакит бирә чү зәһмәт кәширәнүм.

Лејли сог мибисдогә гинәмиш мисохд урә,
Мигуфди ә чигәјтү хәчәләт кәширәнүм.

Ваһид амбар нүвүсди әз бибофо күзәлһо,
Өз дэс энүһо зулум, әзијәт кәширәнүм.

Симах, ә Худо шүкүр у бибофо духдәрә,
Дијә нәсә нумирә һәр сәһәт кәширәнүм.

ГИРИСДЭНҮМ

Чунмэ сад чофо дири, эдэј һэј гирисдэнүм,
Чумһојмэ һэрс пур бири, эдэј һэј гирисдэнүм!

Филһо нидов кәширә мә кәширә дәрдһорә,
Бәхтмә јомон хисири, эдэј һэј гирисдэнүм!

Кәнә офдо э јормә ју назлү јор, ју пәри,
Јәгин нисди хәбәри, эдэј һэј гирисдэнүм!

Бибофоји и дүнјоһ ки нәсдәгә пој дану,
Амбари дәрди-сәри, эдэј һэј гирисдэнүм!

Дусд винирәм дусдәвоз дүшмән бири әхирдә,
Нун-мүнүкә шишири, эдэј һэј гирисдэнүм!

Симах, дәрдсүз-кәдәрсүз инсон нисди э һүлом,
Дүлмә гүссә винири, эдэј һэј гирисдэнүм!

МӨРӨ

Мә мугум дијә, ә јор, нијори ә јор мәрә,
Дијәш зијод мисохи һәр руз интизормәрә.

Ә кучә винирәки нидәниши ә рујмә,
Кәнә гош-гобог рихдә мисохи дилхор мәрә.

Әзчә миданустум ки, дүлтү рәһмлү имбу,
Ә ловтү хәндә мијов миhoји амбар мәрә.

Кор һүломә, ој күлмә, һич вәхт нибу данусда,
Ди дәрдлү-гәмлү бирүм, имбуруз сохд шор мәрә.

Бурам и шор хәбәрә әри гоһумһо гујум,
Тәбрик сохум миһид эн хәһәр вә бирормәрә.

Симах, бүтүн дәрдлүһо түрә хуно шор кәрдо,
Ә лови хәндә вином һәмишә ју јормәрә.

08.07.2003

ОЈ КҮЗЭЛ

Когозтүрә вэгүрдүм мә имбуруз, ој күзэл,
Ә хүшдә нә оморум дан бүтүн руз, ој күзэл.

Һәшданки и дүнјорә сәнғһои рихд ә сәрмә,
Ә дамармә поисд хун бисдорум буз, ој күзэл?

Нүвүсдәјки нумтүрә дијә һич вәхд нә гүрүм,
И чү гофи, фикиртү әрчү чарусд, ој күзэл.

Бәс әримә нүвүсдә когозһорә чү сохум,
Чү мигују ә и кор һәр һовир, дусд, ој күзэл?

Әкәр тәхсирмә һисдгә хәнчәл вәги күш мәрә,
Бијов ә сәр гирјәјмә Боку, Огуз, ој күзэл.

Симах бәфосүзһорә јәкимүн дүшмәнини,
Бијо нә сох хүшдәрә тү сәригуз, ој күзэл.

ҲАЙЛҲО

Ја даста э кул бэнзари ҳайлҳо,
Мажвәј савки дү нафари ҳайлҳо.

Әри инсон савинч, фәрәһ овурдә,
Дүл шор сохи, дүл вәбәри ҳайлҳо.

Әхәјол эн бәбә-дәдәј мундәнүт,
Мүшфиг, һәзи, Әләскәри ҳайлҳо.

Зулмат имбу, торик имбу хунәһо,
Ә мәнк, офтов бәрабәри ҳайлҳо.

Симах, бәзәк дәр-мәһәлә уһоји,
Пулҳо, молҳо гурбу әри ҳайлҳо.

25.08.2004

БЭЗЭК БИРЭ

Күл рихит, нэркүз рихит э рəһһои у јорə,
Мэрэ э јор овурди эдэј гиног оморə.

Ворвориһо нэ чэсдит, дураз рəһһошварасит,
Пој у назəнин бијов кəнə наз дорə-дорə.

Омони, ој булудһо ишмуш воруш нэ бошит,
Нэ рихит эчэ бисдо мэрэ никорон нора.

Бэлкə хүшдэн Лејлини урачə духдэр Губə,
Э хəјоли омори Мəчнунə эри дирə.

Симах Шејда, имбуруз түрə хубə рузтүни,
Бура э пишој у јор кəнə бэр-бэзэк бирə.

28.12.2004

МЭ ИМБУРУЗ, ИМБУРУЗ

Өз јор когоз вэгүрдэм мэ имбуруз, имбуруз,
Нэсданүм јә гүссә, гэм мэ имбуруз, имбуруз.

Ө гэд когоз јә күлиш фирсори у эримә,
Бүј сохдум урә јә кәм, мэ имбуруз, имбуруз.

Ө чум әну назлү јор, ә чум әну назәнин
Јә Мәчнунум, јә Кәрәм мэ имбуруз, имбуруз.

Хосдум човаб әнурә нүвүсүм ә шәјрэвоз,
Зәгүрдүм ә дәс гәләм мэ имбуруз, имбуруз.

Симах, түрә руһ мидү сәвки пурә когозһо,
Гүјкә әз дәс јор гүрдәм, мэ имбуруз, имбуруз.

05.03.2005

ДИРЭКИ

Дүлмэ гүссэ, гэм хурдэ бибофо јор дирэки,
Мэрд хүндэрэ фурухдэ јэ новункор дирэки.

Хостәнүм эз инсонһо аддум-аддум дур бошум,
Јэ сифэти гирмизи, зуһуни мар дирэки.

Олов гүрдэ, су гүрдэ эгэд аташ сухдәнүм,
«Хэлг шоһири милләтүм» гуфдирэгор дирэки.

Рузһојмэ шэвэ хуно мијов-муров эз һүмүр,
Јэ бәхти сух инсонэ һәр руз бикор дирэки.

Јэ шәјртү, гәзәлтү әкәр мундкә э јор хәлг
Симах дүлтү шор имбу тү јодигор дирэки.

28.11.2004

Э ДУХДЭР

Эз сэрмэ эгүлмэрэ бијо нэ бэр, э духдэр,
Дивонэј рачитүни бүтүн шэхэр, э духдэр.

Шунэ зэрэј мујһорэ рихдэј э пэсэј кэрдэн,
Хисирэ човонһорэш сохдэј хэбэр, э духдэр.

Мэ ошугэ гоф дорэ шор сохдигэ дүлмэрэ,
Гэм, гүссэјмэ лов имбу томом эз сэр, э духдэр.

Офдо нијов гэрдүмгэ и һүломэ бүсбүтүн,
Түрэ хуно назлү јор нибу духдэр, э духдэр.

Симах Шејда јэ Мэчнун бири э чул офдори,
Дэли-дивонэјтүни нэсда мэкэр, э духдэр?

ЈОРМӘ

Нәсданүм ә һичронтү тоб дорә назлү јормә,
Чуммәш хов нәсда чүни, ширин авазлү јормә.

Бијо, зур бијо тү, нә биһил ки гәм кәшүм,
Хун әз Лејли, әз Мәчнун синәји сазлү јормә.

Бәбәһорә хорију дүлһорә шори дорә,
Түш шори ди, сәвинч ди, мәрә һәвәслү јормә.

Нивогорду пәсәво гирошдә рузһо, шәвһо
Һәр чирә јә вәхди һисд, васал нәфәслү јормә.

Омони нәил мәрә дәрдлү Мәчнунә хуно
Ә чулһо бијофдонум, дурнә богозлү јормә.

Әкәр јә руз Симаха дүлирә вәбәрдиғә,
Јә гурбу микүшүм мә әри Гафгазлү јормә.

Хагани

ГЭЗЭЛ

Ој эз мэнг, эз пэри күзэл назэнин,
Јэ Мэчнун мибошум эз Һэшгтү јэгин.

Һэрүс зулум сохдэ бијо нэ дану,
Бэхшлэмиш сох мэрэ нэ бошум гэмкин.

И шэв рачэ шэви э чүчө мундэј?
Дэрдлү Хаганирэ нэ сох тү үзкүн.

Бијо э тү гујум һәммэ дэрд мэрэ,
Нэ бугэ су мидум дүнјорэ бүтүн.

Хагани моч сохдэ эз ширин лэвтү,
Мисуху бэдэни дијэш бүсбүтүн.

Јэгин ки, э лэвтү аташ амбари,
Нэбугэ и элов эзчэји э чун.

ГЭЗЭЛ

Чэнд гэдэр чунмэ соги чонәнмэ тү имбоши,
Эз һэзиз чунмэш һэзиз је инсон тү имбоши.

Тэ имуһој әри дүлмэ тү дүл бири, ој күзэл,
Бэгдэш әри синәјмэ һәјтәр чон тү имбоши.

Чү јарајмэ бисдогә урә мэлһәми түни,
Һәр дәрдмәрә дәрмуји һәр зомон тү имбоши.

Дүлтү чутам хосдәгә ә гуллуғтү поисдәм,
Тә әхир ән һүмүрмә је султан тү имбоши.

Хагани чүни? Әкәр ә кинју омориғә
Һәлбәт әри Хагани, ој күл, хон тү имбоши.

Низами Кәпчәви

ТҮСҮЗ

Һәр шәвмә бисдо гүссә, кәдәр мүсибәт түсүз,
Кәширә нәфәсмә рафд һәдәр у сәһәт түсүз.

Түрә у дүл вәбәрдә ә һәшигтү шәһво сохдум,
Әз дәрди тү су гүрдүм, нисд әмә тәгәт түсүз.

Үзкә јә сәвкили јор чутам гәрдүм имуһој,
Данусдум түш гуфдири: «Микәшүм һәсрәт түсүз»!

Тү дүлмәрә сәһиби, ә пүшөјтү гулум мә,
Тү һәзизи, мә учуз, јә һичүм, һәлбәт түсүз.

Чуммә нәс офдо түрә, бәхдмә амбар хисири
Әри вирихдәш нисди әмә чәсарәт түсүз.

Тү әкәр әз Низами әрхоин бисдоригәш,
У һәмишә кәшд түрә, нә бисдо рәһәт түсүз.

ГӘЗӘЛ

Јор мэкәр рәһм сохди э наләи-фәган иму,
Ју бири эз дүл, эз чун ошуг иму, һәјрон иму.

Эз чум рихдә һәрchoј эн һәшг хокә гуч до,
гувотми до?
Ки буј вошәнд јә шох эн күл, э таза күлүстон иму?

Әлов гүрдә сухдәј эн oh, әриму эзу вәдини,
Рузә хуно үшүг бисдо торикә шәв-һичрон иму.

Миданусдум хов гуфдирә и дү-јеки винирәрә,
Мибисдогә э чуммә хов, ој шоһ иму, султан иму.

И хәјоли, бәлкәш јә хов әдәј дирә мәрә чуммә,
Нәбугә ју назлү јормә вәди нибү э јән иму.

У күл гиног иму бисдо, бијо дәниш, ој дүл, дәниш
Ә пишоју јә гул бошум, шори соху чонән иму.

Дилбәр э гәсд чун поисди, ој Фүзули, нә пој бијо,
Һәми чун дим јорә, һәмиш миннәт минү э чун иму.

Өлаға Баһид

ХҮШДЭНМЭНҮМ

Бибофо сохдәгор ју назлү јорә хүшдәнмәнүм,
Өз чум, әз дүл шэндәгор ју хуморә хүшдәнмәнүм.

Вәхд бирә ки, бүлбүл әз күл руј чарундә, гәһри бирә,
Өзмә оворә сохдәгор ју никора хүшдәнмәнүм.

Ө ју күзәл, назлү чанән јә вәхд амбар чофо сохдәм,
Зулум вә гүссә дорәгор данит урә хүшдәнмәнүм.

Нидану ју һич вәхд мәсүз јә мәрдүмә човоб дорә,
Ө дәс әну дорәгор и ихтијорә хүшдәнмәнүм.

Хош гирошдә рузмә-шәвмә ә назәнин күлһорәвоз,
И хәлгмәрә, Вәтәнмәрә бәхтәвәри хүшдәнмәнүм.

Бәхшләмиш сохдкә Ваһидә сәһиб-гәләм бирәгорһо,
Мигуфдурум: Фүзулирә јодигори хүшдәнмәнүм.

Сүлөйман Рустәм

БУРА

Күл сифәттү овурдә сәвки, мүнбәт әмә,
Дан ки, әз тү оморә и гуч, и гувот әмә.

Өтү тә хунәј говрә мидәнүшү и дүлмә,
Нич вәхт ә һәшгтү нибу, ој јор, хәјанәт әмә.

Хәлг ә дүл мигәрдүнү гофһојтүрә һәмишә,
Рузбәруз амбар имбу ә шәјртү һүрмәт әмә.

Дирәнүм, һисс сохдәнүм, данусдәнүм сог мијој,
Амбар гофһо гуфдирә и чүр һәгигәт әмә.

Бура, ә һинәрәвоз вогошд, Сүлөйман, вогошд
Бура, әнчәг пој муну дүлтү әманәт әмә.

ГӘЗӘЛ

Мә ки, гәмә јәсиринүм зиндон чү кәрәки мәрә,
И чофоқеш, и бибофо дэврон чү кәрәки мәрә.

Писи дирәм әз инсонһо, һәр уһорә винирәки,
Гуфдирәнүм: Еј вој, дијә инсон чү кәрәки мәрә.

Офто, асму, хори, фәләк – бүтүн дүнјоһ
шинит дијәш
Мәнк, астарәј әни һүлом, һичрон чү кәрәки мәрә.

Нә шәв, нә руз, нә хиники, дан нә кәрми, нә ворвори
Асмагуруп ән асмуһо, баран¹ чү кәрәки мәрә.

Вокундә ә васал күлһо, әдәј хундә һәј бүлбүлһо,
Нәс хостәнүм богчә-богә, күлшон чү кәрәки мәрә.

Һәм әз әгүл, һәм әз бәдән, әз сәр, әз руһ дәс вәгүрдәм,
Лазыммә нисд јә чи һүлом чонән чү кәрәки мәрә.

Товуш чумтү дијә рәфди, һич гувоттү нисди, Руһи,
Куч сох бура әзи дүнјоһ и чун чү кәрәки мәрә.

¹ Баран - воруш

**АЗƏРБАЙҶАН
ДИПИНДƏ
ГƏЗƏППƏР**

ГЭЗЭЛЛЭР

Мэндэн истэр һэр көзэл жар гезэллэр,
Көнүл ачан, руһу охшар гезэллэр.

Дежирэм ки, мэндэн Фүзули олмаз,
Шаир жазыб һеј о ки вар гезэллэр.

Ваһидә дә јахын дүшә билмәрәм,
Онункудур гатар-гатар гезэллэр.

Һәр охујан Молла Пәнаһ олмајыр,
Мәним дә вар әтри-баһар гезэллэр.

Ал гәләми, Симах, дурма, Симах, јаз,
Сәндән галсын гој јадикар гезэллэр.

02.12.2004

ИНТИЗАРЫН ЈОХ ОЛСУН

Јолларына күл сәпин, чичәк сәпин бу јарын,
Мәни јада кәтирән, гонаг кәлән дилдарын.

Ај күләкләр, эсмәјин, сәбриниз олсун сизин,
Гој јорғуну олмасын күлүм узаг јолларын.

Амандыр, ај булудлар, јағыш олуб јағмајын
Севкилимин үстүнә бу сәһәр нарын-нарын.

Губанын Лејлисидир, Мәчнун дүшүб јадына,
Баһар илә бир кәлир баһар гызы баһарын.

Симах, бу күн ән хошбәхт, ән фәрәһли күнүндүр,
Чых о јары гаршыла, јох олсун интизарын.

04.06.2005

КҮЛ-ЧИЧӘК СӘП

Зәнк вурду бир күн мәнә бир назәнин, бир мәләк,
Деди: – Шаир, ај шаир, тәзә илин мүбарәк.

Чансағлығы истәрәм Аллаһдан мән сәнинчүн,
Бизим халга, милләтә сән чох кәрәксән, кәрәк.

Көзләринин ишығы даһа һеч азалмасын,
Сәнә јахын дүшмәсин бир даһа залым фәләк.

Дедим: – Сағ ол, разыјам, өпүрәм үз-көзүндән,
Белә көзәл бир чейран көрмәмишәм сәнин тәк.

Симах, сәндән узагда јашаса да о дилбәр,
Кәрәк онун башына сәпәсән сән күл-чичәк.

10.04.2005

ЈАМАН ОЛУР

Сән пәришан оlanda һалым пәришан олур,
Үрәјим гүссә чәкир, јолларым думан олур.

Елә бил кәндәрирләр узаг сүркүнә мәни,
Санки ахыр замандыр – сел кәлир, туфан олур.

Ај јар, узаг кетмә сән, кәл гәлбими севиндир,
Баһарда севкилиләр даһа мөһрибан олур.

Кәл әл-әлә верәк биз, шән кечсин күнләримиз,
Гүссә гүссә кәтирир, гәлб еви талан олур.

Билирәм ки, инсанлар һеч вахт олмур хәјалсыз,
Күнләр гәмли өтүшүр вахт олур, заман олур.

Симах Шејда, гәм чәкмә, уча сахла башыны,
Гүссә әлиндә галмаг өлүмдән јаман олур.

13.05.2005

КҮЛ ЈЕРИНӘ ГӘМ

Бир күн бағын ичиндә раст кәлди мәнә бир јар,
Елә бил улдуз көрдүм, јердә јанырды пар-пар.

Ачылан чичәкләрә, күлләрә су верирди,
Дәрдли-гәмли бир маһны охујурду о никар.

Дејсән севкилис атыб кетмишди ону,
Она көрә чәкирди о назәнин аһу-зар.

Истәдим јахынлашыб гыза тәсәлли верим,
Дејим: – Фикир ејләмә, бир күн бәхтин ачылар.

Симах Шејда, сәнин дә аз дејил дәрдин-сәрин,
Күл јеринә гәм дәрдим, гүссәјә олдум дүчар.

МӨНИ

Дедим, даһа јадына салмазсан, а јар, мәни,
Әлдән салыб күнбәкүн үзәр интизар мәни.

Көрсән әкәр күчәдә, үзүмә дә бахмазсан,
Јенә гәмә, гүссәјә ејләрсән дүчар мәни.

Ахы һардан биләјдим үрәјин рәһмә кәләр?
Додагларын күлүмсәр көрәндә, никар, мәни.

Бу дүнјанын ишини билмәк олмаз һеч заман,
Дүнән кәдәрли идим, бу күн јарым вар мәним.

Кедиб бу шад хәбәри доста, гоһума дејим,
Тәбрик етсин үрәкдән јығышыб онлар мәни.

Симах, севән үрәкләр һеч вахт дәрд, гәм билмәсин,
О назнин, о мәләк ејләр бәхтијар мәни.

18.05.2005

БЭЛКЭ БИР КҮН

Б.-ја

Нэр сәни јад едәндә үрәјим дөнүр гана,
Сакит ола билмирәм, кәлирәм һәјәчана.

О күлүмсәр сифәтин, о гајмаг додагларын
Мәнә кәл-кәл сөјләјир, галырам јана-јана.

Билмәм нијә ешгими һүзурунда ачмадым,
Бәлкә шејтан ишидир, ләнәт олсун шејтана.

Кечәләр дә јухуда динчлик вермирсән мәнә,
Назла кәлиб кечирсән каһ о јана, бу јана.

Симах, үрәк лазымдыр бу дәрдә дөзмәк үчүн,
Бәлкә бир күн јетишдин о көзләри чејрана.

12.06.2005

ОЛАРСАН

Мэн дедим сэн мэнимчүн севкили јар оларсан,
Ешгә, һәвәсә кәлиб көзәл никар оларсан.

Ачылан күлләр кими гәлбимә шөвг верәрсән,
Күнбәкүн көзәлләшиб, боју чинар оларсан.

Һәрдән әл-әлә вериб кәзәрдик јер үзүнү,
Көнлүмү әлә алан бир һөкмдар оларсан.

Мәһәббәтдә, севкидә Лејли сәнсэн, Әсли сән,
Бәлкә дә, ај назлы јар, көзәл Хумар оларсан.

Сәнин кими назәнин, бир күлбәдән тапылмаз,
Јолларында Симахын сән бајрагдар оларсан.

20.05.2005

ЕЈЛЭР СЭНИН СӨХБЭТИНИ

Кизлэтмэ кэл, севкили јар, мэндэн көзэл сифэтини,
Үрәјимдэ кэздирирэм һәр назыны, мөһнэтини.

Нечэ вахтдыр сэндэн өтрү јаныб-јаныб күл олурам,
Јенэ эзиз сахлајырам халг јанында һөрмэтини.

Оғузда да јашајанда мэндэн узаг кэзәрдин сән,
Кэл, кэл, јенэ бир чан олаг, әлдән вермэ гисмэтини.

Горхурам ки, јадлар сәни бир күл кими ијләјәләр,
Сонра ајаг алтда салыб азалтсынлар гијмэтини.

Вар-дөвләтин гулу олма, ән бөјүк вар-дөвләт сәнсэн,
Гору һәр вахт јад көзләрдән, јад нәзәрдән
өз бәхтини.

Дәрдиндән мән Мәчнун олуб сәһралара
дүшсәм дә, јар,
Симах Шејда гәлби илә ејләр сәнин сөһбэтини.

22.05.2005

АНАР

Язычы Анара итһаф едирәм

Азәрбајҗан халгынын әзиз сәнәткарысан,
Нечә-нечә үрәјин, гәлбин ифтихарысан.

Јазырсан бир-бириндән көзәл-көзәл әсәрләр,
Сән шаир Рәсул Рза, Никар јадикарысан.

Һамы билир садәсән, гәлбин күлдән тәмиздир,
Минләрин-милјонларын меһрибан Анарысан.

Билирәм, Гарабағын хиффәтини чәкирсән,
Тез-кеч азад көрәрсән о күлшән дијары сән.

Симах, сән дә фәхр ејлә бу көзәл инсан илә,
Кәздир онун адыны гәлбиндә заман-заман.

12.04.2005

ЧӨКИРЭМ МЭН

Бир назлы жар элиндэн мүсибэт чөкирэм мэн,
Кечэлэр јата билмир, heј хиффэт чөкирэм мэн.

Өввэл мэнэ сөз верди сидги-чандан, үрөкдөн,
Сонра чыхды сөзүндөн, мәшөггөт чөкирэм мэн.

Чохалды бир бивәфа, бир үрәксиз дүнјада,
Сакит ола билмирэм, нә зәһмәт чөкирэм мэн.

Лејли сағ олса иди ону јаман гынарды,
Дејәрди ки, јеринә хәчаләт чөкирэм мэн.

Ваһид дә аз јазмајыб, Симах, белә гызлардан,
Онун кими гәм-кәдәр, әзијјәт чөкирэм мэн.

21.05.2005

АЈ КӨЗЭЛ

Мәктубуну көтүрдүм бу күн сәһәр, ај көзэл,
Үрәјими бүрүдү гүссә, кәдәр, ај көзэл.

Јазырсан ки, адыны чәкмәјим даһа сәнин,
Јандырыб-јахды мәни бу бәд хәбәр, ај көзэл.

Елә бил ки, үстүмә кәлди дағлар, гајалар,
Үшүтмә тутду мәни, боғду гәһәр, ај көзэл.

Бәс мәнә көндәрдијин мәктублары нә едим,
Нә дејәр бу севкијә севән гәлбләр, ај көзэл?

Әкәр тагсырым варса, хәнчәр көтүр кәс мәни,
Кәлсин јасым үстүнә бүтүн шәһәр, ај көзэл.

Симах вәфасызларын биринчи дүшмәнидир,
Учуз тутма ешгими сән бу гәдәр, ај көзэл.

18.05.2005

СЭН ЭН БӨЖҮК ҺӨРМӨТӨ

Бәстәкар Год Михайлова итһаф едирәм.

Үрәјиндә о гәдәр јанғын вардыр сәнәтә,
Маһнылар бәстәләрсән севкијә, мәһәббәтә.

Елә бил ки, Мәчнунун, Кәрәмин өзү сәнсэн,
Јаздыгларын руһ верәр нечә халга, милләтә.

Пианонун дилләри гој сусмасын бир ан да,
Чатдырсын, әзиз достум, сәни шана-шөһрәтә.

Јусиф бәј¹ охудугча «Пүрс мәрә»ни² ешг илә,
Кәлир мин-мин үрәкләр мәһәббәтә, ригтәтә.

Маһнылар ганадында Симах кәзир дүнјаны,
Ләјигсэн, Год гардашым, сән ән бөјүк һөрмәтә.

25.12.2004

¹ *Мүғәтти Јусиф бен Јухај*

² *«Соруш мәти»*

ЧАТДЫРДЫН НИФРЭТИНИ

Узаг ол, мэндэн узаг, таныдым сифэтини,
О вэфасыз ешгини, севки, мэхэббэтини.

Ганадлы гушлар кими будаг-будаг кэзмэ сэн,
Көтүрмэз бир инсан да бу чүр хасијјэтини.

Судан да тэмиз олсун кэрэк ешги гызларын,
Газансын өз јарынын сэмими һөрмэтини.

Од тутуб, алов тутуб, јаныр гэлбимин башы,
Ешидэндэ вэфасыз бир јарын сөһбэтини.

Намусдур гадынларын һәр вахт башынын тачы,
Ону уча тутанлар чэкмэз эзијјэтини.

Симах Шејда, нэ јахшы узаглашдын о гыздан,
Чатдырдын вэфасыза вахтында нифрэтини.

10.05.2005

О, СЭНИН МЕҢМАНЫНДЫ

Севинмэ, ај күлбэдэн, ки сэнин дөвранынды,
Бүтүн Бакы, Израил ашигин, һејранынды.

Кәтир јада Лејлини, Ширини, Әслини сән,
Демә ки, онлардан да јарашыглы чанынды.

Ағач бар кәтирәндә јерә әјәр башыны,
Сән дә бир аз садәләш, бир гыз бир оғланынды.

Бир заманлар Зүлејха Јусифи салды шәрә,
Сатды өз вичданыны, тәмизлик ад-санынды.

Көзәлләрин јолунда фәдадыр Симах Шејда,
Кәлиб бу күн гапына, о, сэнин меһманынды.

02.06.2005

ВӘФАСЫЗ ЈАР ӘЛИНДӘН

Үрәк јанар көз олар вәфасыз јар әлиндән,
Көз дә јаш илә доллар вәфасыз јар әлиндән.

Дүнјанын һәр јериндә вар белә мейпарәләр,
Инсан чох тез гочалар вәфасыз јар әлиндән.

Көрәндә сән узаг ол беләсиндән һәмишә,
Дәрд, гәм көјә учалар вәфасыз јар әлиндән.

Таныјырам онлардан хејли вахтдыр бирини,
Үрәк чәкир интизар вәфасыз јар әлиндән.

Симах, јохдур әзәлдән бу дүнјанын вәфасы,
Һәјат сәнә кәләр дар вәфасыз јар әлиндән.

15.05.2005

ВӘФАСЫЗ СӘНСӘН

Ешитдим ки, бу ахшам сәнин тојундур, ај гыз,
Отуруб ағламысан отағында сән јалгыз.

Олур ки, тој кечәси ағлајырлар көзәлләр,
Олуб-кечән күнләри јада салыб арамсыз.

Мәкәр хәбәрин јохдур, Мәчнун олан үрәјим
Нечә вахтдыр, замандыр сәнә вурғундур јалныз?

Бир дәстә күл көтүрүб шадлығына кәлдим мән,
Дедим тәбрик еләјиб, едим сәнә дил-ағыз.

Бир вахт мәнә сөз вердин, анд да ичдин ешгинә,
Артыг инди кәлинсән, һаны вердијин о сөз?

Симах Шејданын көзү чамалында галса да,
Хошбәхт ол, бәхтијар ол, анчаг сәнсән вәфасыз.

08.06.2005

КЭЛИБДИР

Бөнөвшө вар элләрдә, јенә баһар кәлибдир,
Ачыб күлләр-чичәкләр, учуб гушлар кәлибдир.

Чәһ-чәһ сәси бүрүјүб бағчалары-бағлары,
Өзүнә јува тикән гарангушлар кәлибдир.

Пычылдашыр јарпаглар, мешәләр кәлиб чана,
Овчунун күлләсинә марал дүчар кәлибдир.

Ашыб-дашыр јенә дә Гудјал чајы, Күр чајы,
Суларын үрәјиндә интизар вар кәлибдир.

Севинч, шадлыг бүрүјүб һәр тәрәфи, һәр јаны,
Симахын да јанына севкили јар кәлибдир.

26.05.2005

ДЕЈИНСӘ ДӘ

Салам вердим бир гыза, саламымы алмады,
Бахды, бахды үзүмә, мәни саја салмады.

Дедим: – Нечин әһвалын позулду, ај гыз, сәнин?
Үрәјиндә шаирә һөрмәт, иззәт галмады?

Деди: – Таныдым сәни, шаир Симах Шејдасан,
Јаздығын шер, гәзәл үрәјими далады.

Вәфасыз көзәлләрдән јазырсан, һеј јазырсан,
Мәнә дә саташырсан, шаир, бу ки, олмады.

Бәсдир даһа јаздығын, тез гочалтма өзүнү,
Чохлары дүздә галды, шердә учалмады.

Симах, кетди о көзәл бир аз дәрдли, кәдәрли,
Дејинсә дә бир гәдәр даһа сәни чалмады.

27.05.2005

КӨРӨНДӨ

Гүссә чәкир үрәјим вәфасыз јар көрөндә,
Өз эринә кәч бахан биетибар көрөндә.

Истәрәм адамлардан аддым-аддым кен кәзим,
Бир сифәти гырмызы, дили шаһмар көрөндә.

Алов тутуб, од тутуб алышырам, јанырам,
Бир пијада шаири дилдән пәркар көрөндә.

Күнләрим кечә кими кәлиб кечәр өмүрдән,
Мән бир бәхти јатмышы һәр вахт бекар көрөндә.

Бирчә шер, гәзәлин галса халгын дилиндә,
Симах, гәлбин шад олар, сән јадикар көрөндә.

24.04.2005

КӨЗЛЭРИНЭ

Гурбап сэнин, еј наэнин, о мирвари көзлэринэ,
Фэда олсун бу дүнјанын дөвлэт-вары көзлэринэ.

Нафиз верди бир халына Сэмэргэнди, Бухараны,
Мэн верирэм беш дијары, он дијары көзлэринэ.

Истэјирсэн өлдүр мәни, истэјирсэн ејлэ азад,
Вермишәм, јар, эзэл күндән ихтијары көзлэринэ.

Сэндән алыр даим гэлбим севинчини, илһамыны,
Гојмарам ки, јахын кэлсин бир ан сары көзлэринэ.

Нуру кетмиш көзлэримдән чәкмә чејран көзлэрини,
Гој дојунча бахсын Симах сэнин бары көзлэринэ.

19.03.2005

შაქრო

МИЈОФУМ ТҮРЭ

Наз нэ сох эмэ,
Буз нэ сох эмэ,
Кэшдэ хүломэ,
Мијофум түрэ.

Түни сэвкимэ,
Руји мэнкимэ,
Өрөбзэнкимэ,
Мијофум түрэ.

Бошэчэ хостэ,
Өчэ воистэ,
Јор кэнэ кэшдэ,
Мијофум түрэ.

Ај васал дүлмэ,
Јэ дэстэ күлмэ,
Муји сүнбүлмэ,
Мијофум түрэ.

Симах вомундкэш,
Ө рэһһо мундкэш,
Лап офдо мүрдкэш,
Мијофум түрэ.

02.01.2005

ДЭДЭЈМЭНИ, ДЭДЭЈМЭ

Өји дүнјоһ худошинох јэ зэн бу,
Үшүглүјэ сифэт энү јэ мэнк бу,
Өри һәммә шори, ники хостәнбу,
У зэн мәрә дэдәјмә бу, дэдәјмә,
Өри энү һәрс рүхүндә әдәј мә.

Күлә хуно сәр-тән иму тов мидо,
У мивокунд э тән хүшдә чү бисдо,
Ә кор бүрү, э кор хунә имбисдо,
У зэн мәрә дэдәјмә бу, дэдәјмә,
Өри энү һәрс рүхүндә әдәј мә.

Нә рәһәти нә јэ динчи мидануст,
Ки мигуфди шәфти, бичи мидануст,
Кино чүни, концерт чүни нидануст,
У зэн мәрә дэдәјмә бу, дэдәјмә,
Өри энү һәрс рүхүндә әдәј мә.

Симах, вәхтсүз сипи бисдо муј сәри,
Јә зәмониш дүгәт бисдо кәмәри,
Ә хәјоли поисд куки, духдәри,
У зэн мәрә дэдәјмә бу, дэдәјмә,
Өри энү һәрс рүхүндә әдәј мә.

01.04.2005

Ә СӘР БАЛУШ ПӘРГУ

Ә Исроил ә һәшгәвоз оморум,
Әвәл-әвәл чәнд гәдәр шор бисдорум,
Ә куковоз јә руз хунәш восторум,
Мугум нидам инчо зәбу, дургу мә,
Ә хов мурам ә сәр балуш пәргу мә.

Рузһо гирошд, мәһо гирошд, сал бисдо,
Истәкһојмә, диләкһојмә һал бисдо,
Дургу дирүм, муј сәрмә рихд чал бисдо,
Мугум нидам инчо зәбу, дургу мә,
Ә хов мурам ә сәр балуш пәргу мә.

Балабајтһо¹ амбар бирәт гудурмиш,
Корсохһорә һәј сохдәнүт әз кор пиш.
Фикир, хәјол инсонһорә сохди хишг,
Мугум нидам инчо зәбу, дургу мә,
Ә хов мурам ә сәр балуш пәргу мә.

Вәгүрдәјкә әри хунә машгант тү,
Нибоши ә салһорәвоз рәһәт тү,
Мә мүрдәјтү бијо пул ди чәнд гәт тү,
Мугум нидам инчо зәбу, дургу мә,
Ә хов мурам ә сәр балуш пәргу мә.

¹ Балабајт - сәһибкор

Һәр мән гоза зәвәр бирә гимәти,
Хашмал¹ пули, телефон пули дәншәти,
Нисд шәһирә ја гәпикиш һүрмәти,
Мугум нидам инчо зәбу, дургу мә,
Ә хов мурам ә сәр балуш пәргу мә.

Амбар һисди ә корһојму кәм, кәсир
Пој кәләһо әји сәһвһо дү фикир,
Гүссә нә кәш зу имбоши, Симах пир,
Мугум нидам инчо зәбу, дургу мә,
Ә хов мурам ә сәр балуш пәргу мә.

¹Хашмал - үшүг

И ДҮЛМЭНИ, И ДҮЛМЭ

Ој назанин, түрә амбар хостәгор,
И дүлмәни, и дүлмәни, и дүлмә.
Һүрмәттүрә ә сәр ән чум дошдәгор,
И дүлмәни, и дүлмәни, и дүлмә.

Шәвиш, рузиш ә кинтүни фикирмә,
Чүнки бирәм ә дәстү јә јесир мә,
Түрә нәзник овурдәгор дан әмә,
И дүлмәни, и дүлмәни, и дүлмә.

Јә руз түрә нә винүмкә мүмүрүм,
Воисдәнүм әз һәшг богтү күл чинүм,
Түрә һәзиз гүрдәгор, ој сијәһ чум,
И дүлмәни, и дүлмәни, и дүлмә.

Симах, һәшгсүз, мүһбәтсүз һүмүр нисд,
Әз гәм-гүссә јә кәм дур бош шор зиһис,
Гуфдирәгор әзу күзәл јор нүвүс,
И дүлмәни, и дүлмәни, и дүлмә.

04.11.2004

ФИКИР МИСОХУМ

Јор, аз чуммә ә-дур нәра омони,
Һәјронтүнүм чәнд вәхти, чәнд зомони,
Мүһбәтсүз, һәшгсүз дүлһо вирони,
Тәрсирәнүм мә түрә вир мисохум,
Рузиш, шәвиш бәгдә фикир мисохум.

Ошуг бирәм ә чум-гоштү, ә рујтү
Шунә зәрә бәнд-бәнд норә ә мујтү,
Дүл воисдә һәј дәнүшү ә бујтү,
Тәрсирәнүм мә түрә вир мисохум,
Рузиш, шәвиш бәгдә фикир мисохум.

Винирәки, јор, нә вирих тү әзмә,
Нәзник бијо дәстүрә ди ә дәсмә,
Пој вохуру нәфәстү ә нәфәсмә,
Тәрсирәнүм мә түрә вир мисохум,
Рузиш, шәвиш бәгдә фикир мисохум.

Симах Шејда кирә бисдо дүл нидү,
Һәр күзәлә лалә нидү, күл нидү,
Ә рәһ рәча бофолу јор чун мидү,
Тәрсирәнүм мә түрә вир мисохум,
Рузиш, шәвиш бәгдә фикир мисохум.

24.01.2005

МУҲБАТЛУ ХАҶОЛҲО

Ә һәшгәвоз пар зәрә,
Әз дурә рәһ оморә,
Һәр руз офдонит мәрә,
Ај гәнәдлү хәјолһо,
Мүһбәтлү хәјолһо.

Кан ә Боку бирәнүм,
Ә Огуз сәр зәрәнүм,
Әз боғһо күл чирәнүм,
Ај гәнәдлү хәјолһо,
Мүһбәтлү хәјолһо.

Ә кин јориш бәрдәнит,
Дүлмәрә шор сохдәнит,
Хошбәхт бошум хосдәнит,
Ај гәнәдлү хәјолһо,
Мүһбәтлү хәјолһо.

Һәрдән бәхшмә гәм бирә,
Зир чумһојмә нәм бирә,
Сәвинч дүлмә кәм бирә,
Ај гәнәдлү хәјолһо,
Мүһбәтлү хәјолһо.

Шәвиш, рузиш ки нәсда,
Симах ә дәс ишму дә,
Әдәј һүломә кәшдә,
Ај гәнәдлү хәјолһо,
Мүһбәтлү хәјолһо.

23.11.2004

МЭ ЭЗЧЭ МИДАНУСДУМ

Тү бибофо бирэрэ,
Мэ эзчэ миданусдум.
Руж мөрдүмэ дирэрэ,
Мэ эзчэ миданусдум.

Ө шэфтэ рəһ пој нори,
Ө гэд малад офдори,
Тү эз чунтү бизори,
Мэ эзчэ миданусдум.

Ө руј асму мэнк имбу,
Хаин дүлһо тэнк имбу,
Зуһунтү гудэк имбу,
Мэ эзчэ миданусдум.

Јэ түлкү сифэт бирэј,
Амбар бэд нијэт бирэј,
Томом мүсибэт бирэј,
Мэ эзчэ миданусдум.

Симах Шејда, нэ гирис,
Әз бəфосуз дур зиһис,
Нəфс əнуһо бирə пис,
Мэ эзчэ миданусдум.

26.12.2005

МИРЗЭ ХЭЗЭР

Тү астарай руј хасмуни,
Севинч, фэрәһ дүл имуни,
Лаләј иму, күл имуни,
Ај һүрмәтли Мирзә Хәзәр,
Мүһбәтлү Мирзә Хәзәр.

Ә «Азадлүг» корсох бирәј,
Ники хәлгә ә һәг дирәј,
Әз һүријәт һәј гуфдирәј,
Ај һүрмәтли Мирзә Хәзәр,
Мүһбәтлү Мирзә Хәзәр.

Дүл инсонһо хосди шор бу,
Нә зулум, нә зулумкар бу,
Һүријәт бу, иһтибор бу,
Ај һүрмәтли Мирзә Хәзәр,
Мүһбәтлү Мирзә Хәзәр.

Гуфдарәјгү бисдо јә руз,
Әз тәхт офдо кәлә «Сојуз»
Азадлыг до хәлгә урус,
Ај һүрмәтли Мирзә Хәзәр,
Мүһбәтлү Мирзә Хәзәр.

Чунтү сог бу, пој кејфтү чоғ,
Гүји-хәнди һәр вәхт әнчоғ,
Һәјрутүни шоһир Симах,
Ај һүрмәтли Мирзә Хәзәр,
Мүһбәтлү Мирзә Хәзәр.

15.10.2004

НЭС ХОСДЭНҮМ ТҮРЭ ДИРЭ

Өз чумһојмэ офторэј, јор,
Нэс хостэнүм түрэ дирэ.
Кэсикэрэш дүл дорэј јор,
Нэс хостэнүм түрэ дирэ.

Һэјтэр бирэ сэвки мэкэр?
Мэрэ норэј э пэсэј дэр?
Бура, бура нэ пој, духдэр,
Нэс хостэнүм түрэ дирэ.

У човонэш хостэ шэни,
Ә һэшг энуш дэмгэ вэни,
И чү кори тү күрдэни?
Нэс хостэнүм түрэ дирэ.

Өтү нисди мејл Симах,
Чикэјтү нисд э дүл Симах,
Рэхэт нүшү бийил Симах,
Нэс хостэнүм түрэ дирэ.

16.04.2005

ШЕРНӘР

БАКЫ-ЧЕЈҲАН

Зәһмәт, хүнәр бәһрәсисән,
Әсрин бөјүк һагг сәсисән,
Көј Хәзәрин нәфәсисән,
Саламла кеч дост елләри,
Бакы-Чејһан нефт кәмәри.

Тунч голлардан алыб гүввәт,
Вәтәнимә олдун шөһрәт,
Халглар едир сәндән сөһбәт,
Зәфәрләрлә ач сәһәри,
Бакы-Чејһан нефт кәмәри.

Бир заманлар һејдәр баба,
О дилләрдә әзбәр баба
Верди сәнә хејир-дуа,
Севиндир кәл үрәкләри,
Бакы-Чејһан нефт кәмәри.

Сәнин илә һәр бир заман
Фәхр едәчәк Азәрбајҹан,
Јашајачаг шән, фираван,
Симах көрүр о күнләри,
Бакы-Чејһан нефт кәмәри.

Май 2005

ШИРВАНЛЫ ГЫЗ

Кәлиб гапымыздан кечирсән һәр күн,
Һәр сәнә баханда күлүр үз-көзүн,
Кедир евимиздә сөһбәтин, сөзүн,
Сәнин ешгин илә јашарам јалныз,
Ај ширванлы көзәл, ај ширванлы гыз.

Көзәллик алмысан күнәшдән, ајдан,
Кәлмисән Оғуздан, бәлкә Көјчајдан,
Мәрчан көзләринә олмушам һејран,
Кәләр елчиләрим әлбәт бу пајыз,
Ај ширванлы көзәл, ај ширванлы гыз.

Әкәр Лејли олсан, Мәчнунун мәнәм,
Ән бөјүк ашигин, вурғунун мәнәм,
Бир күн Хан Әслисиз дөзмәди Кәрәм,
Ахырда од тутуб јанды арамсыз,
Ај ширванлы көзәл, ај ширванлы гыз.

Күл-чичәк ачылар сән күлән заман,
Гар, јағыш дајанар төкүлән заман,
Әлим дә әлиндән үзүлән заман
Хәјаллар ичиндә галарам јалгыз,
Ај ширванлы көзәл, ај ширванлы гыз.

Дара сачларыны, төк синән үстә,
Көрсә чамалыны сағалар хәстә,
Сән Симах Шејдадан мәнәббәт истә,
О һеч вахт олмамыш ешгсиз, илһамсыз,
Ај ширванлы көзәл, ај ширванлы гыз.

30.05.2005

КӨЗАЛТЫМ ВАР

Чох обалар, еллэр кечдим,
Булаглардан су да ичдим,
Көзэл, көјчэк бир јар сечдим,
Даһа јохдур дәрди-сәрим,
Вар көзалты бир дилбәрим.

Хәбәр тутду атам, анам,
Бачыларым етди бајрам,
Нечә хошбәхт, нечә шадам,
Даһа јохдур дәрди-сәрим,
Вар көзалты бир дилбәрим.

Ај тәк парлаг симасы вар,
Тәзә ачан күлә охшар,
О, Шириндир, јохса Никар,
Даһа јохдур дәрди-сәрим,
Вар көзалты бир дилбәрим.

О, Симаха нәфәс верәр,
Илһам верәр, һәвәс верәр,
Һәм гәлб ачар, һәм һәзз верәр,
Даһа јохдур дәрди-сәрим,
Вар көзалты бир дилбәрим.

01.06.2005

СЕВКИ МӘКТУБЛАРЫ

Мәктуб кәтирди бир күн
Почталјон мәнимчүн.
Бахдым, тапа билмәдим,
Кимдир.ону көндәрән.
Бирчә буну билдим ки,
Кәлибдир узаг јердән.
Кағызы ачан кими
Таныш кәлди хәтт мәнә.
– Аһа, јардандыр, – дедим,
Көндәриб хәлвәт мәнә.
Өпүб, өпүб мәктубу,
Көзүм үстә сахладым.
Сонра бөјүк ешг илә,
Һәвәс илә гохладым.
Алдым јарын әтрини
Бу бир парча кағыздан.
Узагкән јахын олдум
Мән даһа да о гыздан.
Сиз еј мәһәббәт долу,
Севки долу мәктублар!
Мәним шаир гәлбимдә
Сизин өз јериниз вар.
Јазырды назлы көзәл:
«Одланырам, јанырам,
Сәни күндүзләр дејил,
Кечәләрдә анырам.
Сәнсә мәһәл гојмадын
Севкијә, мәһәббәтә.
Мәним сәнә ешг илә
Бәсләдијим һөрмәтә.

Мэн сэнэ јахын кэлдим,
Сэн мэндэн гачдын узаг.
Сонра да көчүб кетдин,
Үрәјимэ чэкдин даг.
Көзләјирэм јолуну,
Гајыт кэл доғма елә.
Чаваб вер мәнәббәтә
Сэн дә мәнәббәт илә.»
Фиқир апарды мәни
Узаг-узаг јерләрә.
О назәнин көзәлин
Јашадығы шәһәрә.
Демәк, јарын ешгинә
Биканә галан мәнәм.
Ону дәрин фиқирә,
Хәјала салан мәнәм.
Аман Аллаһ! Чәсарәт,
Чүрәт олмајыб мәнәдә.
Ачым бир күн гәлбими
О дилбәри көрәндә.
Көзләримә бир анлыг
Кениш дүнја кәлди дар.
Нә гәдәр тагсыркарам,
Аһ, нә гәдәр күнаһкар.
Сиз ај севки, мәнәббәт,
Сиз ај ешг мәктублары!
Сиз чатдырмаг истәрсиз
Мәнә о көзәл јары.
Бу севимли һәјатда
Нә јахшы ки, варсыныз.
Сиз һәм үмид, һәм арзу,
Һәм дә илк баһарсыныз.

15.03.2005

КАМЕЛЛА-МЕРИ

Камелла-Мери Жушвајева үчүн

Камелладыр-Меридир,
Ағлајанын биридир.

Көзләриндә јуху јох,
Истәр гарны олсун тох.

Әл-гол атыр арабир,
Һеч кимә вермир фикир.

Танымыр Нәрминәни,
Бачысы Сәбинәни.

Өјрәшибдир Күлјаја,
Атаны алмыр саја.

Һәлә кичикдир дејә,
Мәһәл гојмур нәнәјә.

Күлјаја вар бәнзәри,
Онункудур көзләри.

Анасыны чох истәр,
Ону көрәндә күләр.

Бабасы Симах Шејда
Салыр Мераны јада.

Истәјир тез бөјүсүн,
Онун илә өјүнсүн.

Јазсын гыза шерләр,
Дилләрдә олсун әзбәр.

02.06.2005

НИЗАМИ

Низами Жуивајевә итһаф едирәм.

Ушаглыгдан таныјырам мән сәни,
Кәнчәчајын саһилиндә јашардын.
Көрәрдим мән даим күләр, шән сәни,
Өзүнү бир гочаг оғлан санардын.

Анан Күллү һәрдән чыхыб күчәјә,
Сәсләјәрди сәни евә кәләсэн.
Кичик гәлбин сығмаз иди Кәнчәјә,
Чох шејләри билмәјирдин һәлә сән.

Атан Хәјјам һәлә кичик јашындан
Сәни јаман эзизләрди, севәрди.
Истәмәзди бир түк дүшсүн башындан,
Сәнә «мәним гочаг оғлум» дејәрди.

Чох меһрибан, зәһмәтсевәр иди о,
Халг ичиндә варды бөјүк һөрмәти.
Додагларда ады эзбәр иди о,
Көзү үстә сахлајарды күлфәти.

Илләр кечди, сән бој атыб бөјүдүн,
Чыхдын нечә сынаглардан, Низами.
Әлин чатды пула, мала күнбәкүн,
Сәсин кәлди узаглардан, Низами.

Дост-танышы топлајараг башына
Ишлэјирсэн хэвэс илэ, ешг илэ.
Көрүм һэр вахт хејир чыхсын гаршына,
Биз һэр заман фэхр ејлэјэк сэнинлэ.

Јаша-јаша, Танры олсун көмэјин,
Һэр хејирхаһ ишин илэ учал сэн.
Күнү-күндэн гој бол олсун чөрэјин,
Халгын хејир-дуасыјла гочал сэн.

08.12.2004

ЛӘМАН ГЫЗЫМ

Ләман Сәлим гызы Нүсимәнди үчүн

Тәзә ачан күл-чичәксән,
Нә көзәлсән, нә гәшәнксән,
Санки халлы кәпәнәксән,
Ај көзләри чејран гызым,
Мәним әзиз Ләман гызым!

Һәр гучума кәләндә сән,
Ширин-ширин күләндә сән,
Дејирәм нә хошбәхтәм мән,
Ај көзләри чејран гызым,
Мәним әзиз Ләман гызым!

Гошул ојна ушаглара,
О алмаүз гочаглара,
Севинч гонсун додаглара,
Ај көзләри чејран гызым,
Мәним әзиз Ләман гызым!

Чоша кәлиб Симах јенә,
Бу шерини јазды сәнә,
Бир дәнәсән, сән бир дәнә,
Ај көзләри чејран гызым,
Мәним әзиз Ләман гызым!

18.10.2004

АЈ МИРЗЭ

Мирзэ Хэзэрэ итһаф едирэм.

Сэн халгымын зәһмәтсөвәр оғлусан,
Додагларда ады әзбәр оғлусан,
Һәм әзизсэн, һәм доғма, һәм меһрибан,
Јаша, јаша, хошбәхт јаша, ај Мирзә!
Ешгин илә кәлдим чоша, ај Мирзә!

«Азадлыг»да чыхан заман ефирә,
Сән јайырдын һагг сәсини һәр јерә,
Халг кедирди дүшүнчәјә, фикирә,
Јаша, јаша, хошбәхт јаша, ај Мирзә!
Ешгин илә кәлдим чоша, ај Мирзә!

Сән гараја гара дедин, аға ағ,
Билирдин ки, галиб кәләр бир күн һагг,
Азад олар нечә өлкә, нечә халг,
Јаша, јаша, хошбәхт јаша, ај Мирзә!
Ешгин илә кәлдим чоша, ај Мирзә!

Симах дејәр: – Узун олсун өмүрүн,
Күнү-күндән сағлам көрүн, шән көрүн.
Сән чалышдын Вәтән үчүн, халг үчүн,
Јаша, јаша, хошбәхт јаша, ај Мирзә!
Ешгин илә кәлдим чоша, ај Мирзә!

Мүнһен шәһәри, 09.11.2004

ЈАҒЫР

Зилләйиб көзүнү көзүмә бахма,
Кәл мәни бу гәдәр јандырыб јахма,
Инсаф ет, сән Аллаһ, евими јыхма,
Ағырдыр бу көрүш, мәнимчүн ағыр,
Сәнин көзләриндән мәһәббәт јағыр.

Ај тәзә күл ачан дағлар чичәји,
Чәмәнләр чичәји, бағлар чичәји,
Дилә кәтирирсән нечә үрәји,
Белә бахыш олмаз, бу ки, лап ағдыр,
Сәнин көзләриндән мәһәббәт јағыр.

Кедирдим јол илә, ејләдин јолдан,
Көрдүм кәклик кими чыхмысан колдан,
О шух бахышлара олмушам һејран,
Ај гыз, башдан-баша нағылсан, нағыл,
Сәнин көзләриндән мәһәббәт јағыр.

Сәнә ајмы дејим, күнәшми дејим,
Гәлбимә од салан атәшми дејим,
Өзүм дә билмирәм, валлаһ, нејләјим,
Елә бил башымда илдырым чахыр,
Сәнин көзләриндән мәһәббәт јағыр.

Сачларым ағарыб олса да дүмағ,
Үрәк аловлудур, одлудур анчағ,
Бир дә севки јаша бахмајыр, Симах,
Күлүм, һарда олсан сән мәни чағыр,
Чүнки көзләриндән мәһәббәт јағыр.

СЭНЭТ АЛЭМИНДЭ БИРИНЧИСЭН СЭН

Һачы Әһмәд Исајев үчүн

Көзәл Сувакилдә кәлдин чаһана,
Чағырды лајланы Зәрифә ана,
Бир күн журналист тәк чыхдын мејдана,
Халгын марағындан јаздын, ај Әһмәд!
Кәнчә торпағындан јаздын, ај Әһмәд!

Чалдын гылынчыны әјриликләрә,
Алды өз пајыны вахтында һәрә,
Бағладын гәлбини бир ал сәһәрә,
Өмрүн хош чағындан јаздын, ај Әһмәд!
Кәнчә торпағындан јаздын, ај Әһмәд!

Чевирдин тарихи сән вараг-вараг,
Низами дөврүндән јетирдин сораг,
«Үсјан»ын гәлбләрдә јандырды чыраг,
Бәндәр очағындан јаздын, ај Әһмәд!
Кәнчә торпағындан јаздын, ај Әһмәд!

Әләкбәр Руһини чыхартдын үзә,
Мәрһум Чавад ханы танытдын бизә,
Гәләмин мөчүзә, өзүн мөчүзә,
Узагдан, јахындан јаздын, ај Әһмәд!
Кәнчә торпағындан јаздын, ај Әһмәд!

Журналист, јазычы, тарихчисән сән,
Сәнәт аләминдә биринчисән сән,
Мин-мин үрәкләрин севинчисән сән,
Нә јаздын халгындан јаздын, ај Әһмәд!
Кәнчә торпағындан јаздын, ај Әһмәд!

Ијун 2002

САЛАМ КӨНДЭРИРЭМ

(Сэмэд Вурғун сајағы)

Телман Исмајылов үчүн

Ај мәним меһрибан гардашым Телман,
Сәнә көмәк олсун бөјүк Јарадан.
Овроһом¹ елиндән, Миши² елиндән,
Учан дурналарын күлүш телиндән,
Күл-чичәк әтирли јашыл бағлардан,
Сәрин булаглардан, көј јајлаглардан,
Нәғмәкар гушларын көзәл сәсиндән,
Тәмиз үрәкләрин ешиг, һәвәсиндән,
Бир дә һәр мешәдән, һәр бүллур чајдан,
Мүгәддәс Төвратдан, Күнәшдән, Ајдан,
Аккодан, Хәјфадан, Кирјат Москиндән
Салам көндәрирәм һүзуруна мән.

Исраил торпағы чәннәтә бәнзәр,
Ивритчә данышыр бурда һәр нәфәр.
Чалышыр чамаат һалал әмәклә,
Гаршылар гонағы дузла, чөрәклә.
Халгын шад күнүндән јазыр гәзетләр,
Һамыја сәадәт, хошбәхтлики истәр.
Јазыр әрәбләрин бәд ишләриндән,
Торпаг истәјиндән, нә билим нәдән.

¹ *Ибраһим Хәлил пејгәмбәр*

² *Муса пејгәмбәр*

Әлбәт, бу елә дә бир күн сүлһ кәләр,
Үрәкләр севинәр, додаглар күләр.
Кедәр үрәкләрин гәми, гүссәси,
Бүрүјәр һәр јери тар, каман сәси.
Мехрибан гардашым, әзизим, Телман,
Јагуб торпағындан, Давид јурдундан,
Һәр дили нәғмәли гыздан, кәлиндән
Салам көндәрирәм һүзуруна мән.

Мүгәддәс торпагдыр Гүдс шәһәри,
Она бөјүк Танры јарашыг вериб.
«Ағлајан дивар»ы ким көрсә әкәр,
Ону ағушуна алар фикирләр.
Бир башга аләмдир «Дузлу дәниз» дә,
Чимсән динчәләрсән «Дузлу дәниз»дә.
Ашкелон көзәлдир, Рамат-ган көзәл,
Гәлби, нәфси тәмиз һәр инсан көзәл.
Бат-Јам шәһәринин ишчиләриндән,
Көзәл Тәл-Әвивин һәр нәфәриндән,
Аккода тикилән көзәл Нимаздан¹,
О баһар нәфәсли, о күллү јаздан,
Ај Телман гардашым, чандан, үрәкдән
Салам көндәрирәм һүзуруна мән.

¹Мәсчид

ШИРА БАЛА

Нәтичәм Шира Шамајева үчүн

Бу гыз бизим Ширадыр,
Гашы, көзү гарадыр.

Севир ата-ананы,
Онун кими гыз ханы.

Гоша һөрүкләри вар,
Шән маһнылар охујар.

Чатмаг үчүн мәтләбә,
Кедиб-кәлир мәктәбә.

«Дөрд»-«беш» алыр дәрсләрдән,
Кәзиб долашыр шән-шән.

Ев ишиндә һәр сәһәр
Анаја көмәк едәр.

Вар сәлигә, сәһманы,
Баба онун һејраны.

Јүз јашасын белә гыз,
Дүшсүн дилдән-дилә гыз!

24.10.2004

ОХША БАБАН ФЭРҲАДА

*Фэрһад Гулијевин нэвәси Еминә
итһаф едирәм.*

Бу бала, Емин бала,
Шәкәрдән ширин бала.

Күлүш вар додағында,
Күн доғар јанағында.

Гачар о јан, бу јана,
Севинәр ата-ана.

Бабасы Фэрһад баба,
Һәр сөзү һәјат баба.

Нәвәјә нағыл дејәр,
Әзизләр ахшам-сәһәр.

Нәнәси Еллададыр,
Өпүб ону охшадыр.

Севинч сығмыр көксүнә,
Бахыр һәр бир сөзүнә.

Емин бала, чан бала,
Бој ат фираван, бала.

Јерини тап һәјатда,
Охша бабан Фэрһада.

28.06.2005

МЕҢРИБАН РАҢИЛӘ

Раһилә Шамајева үчүн

Раһиләдир бу гыз бала,
Бу күләрүз, улдуз бала.

Аја, күнә вар бәнзәри,
Шипшириндир күлүшләри.

Чох истәјир атасыны,
Алым онун гадасыны.

Анасыз да дура билмәз,
Нә севинмәз, нә дә күлмәз.

Шер демәјә вар марағы,
Севир маһны охумағы.

Ај Раһилә, меһрибаным,
Ики көзүм, ширин чаным.

Елә бөјү, елә бој ат,
Мин арзуја, мин кама чат.

Фәхр ејләјәк сәнин илә,
Севинчимиз дәнсүн селә.

25.10.2004

АЈ ЈАГУБ ГАРДАШЫМ

Һөрмәтли Јагуб бәјә итһаф едирәм.

Күнбәкүн чохалыб, артыр һөрмәтин,
Јајылсын һәр јерә көрүм шөһрәтин,
Тәмиз үрәкләрдә вар мәнәббәтин,
Ај мәним севимли Јагуб гардашым,
Көрүм уча олсун һәмишә башын.

Јәһуди халгынын әзиз оғлусан,
Үрәји күнәш тәк тәмиз оғлусан,
Мәһрибан, фираван јаша һәр заман,
Ај мәним севимли Јагуб гардашым,
Көрүм уча олсун һәмишә башын.

Нечә инсанлара һөрмәтин дәјир,
Хејирхаһ ишләрин чохдур, дејил сирр,
Адына лајигдир мин маһны, шер,
Ај мәним севимли Јагуб гардашым,
Көрүм уча олсун һәмишә башын.

Симах чансағлығы арзулар сәнә,
Көрүм бөјүк Танры олсун јар сәнә,
Һәр јердә мәнәббәт, һөрмәт вар сәнә,
Ај мәним севимли Јагуб гардашым,
Көрүм уча олсун һәмишә башын.

07.10.2004

АЈ САМИР

Самир вә Олонанын тоју мунасибәти илә

Гохлајараг чичәкләри, күлләри,
Чоша кәлиб гәлбимизин телләри,
Јола салыб нечә-нечә илләри,
Көзләмишик биз бу күнү, ај Самир,
Бу гәлб ачан тој-дүјүнү, ај Самир.

Сән бир улдуз, Олона да бир мәләк,
Көрүм чанын мөһкәм олсун полад тәк,
Чаван, гоча дејир, тојун мүбарәк,
Көзләмишик биз бу күнү, ај Самир,
Бу гәлб ачан тој-дүјүнү, ај Самир.

Нәнәләрин чыхыб гоша ојнасын,
Анан Бәсти кәлиб чоша ојнасын,
Јусиф достум охумагдан дојмасын,
Көзләмишик биз бу күнү, ај Самир,
Бу гәлб ачан тој-дүјүнү, ај Самир.

Халаларын чох севинир һамыдан,
Дајын Телман динчлик билмир бирчә ан,
Ганры версин сәнә нечә гыз, оғлан,
Көзләмишик биз бу күнү, ај Самир,
Бу гәлб ачан тој-дүјүнү, ај Самир.

Бачыларын гучагларлар бојнуну,
Наталинин севинчинин јох сону,
Гу гушуна бэнзэдэрсэн сэн ону,
Көзләмишик биз бу күнү, ај Самир,
Бу гэлб ачан тој-дүјүнү, ај Самир.

Бәхтијар ол, хошбәхт јаша һәјатда,
Күнүн кечсин даим тојда, бүсатда,
Тәбрик едир сәни Симах Шејда да,
Көзләмишик биз бу күнү, ај Самир,
Бу гэлб ачан тој-дүјүнү, ај Самир.

29.11.2004

ДИАБЕТ, АЈ ДИАБЕТ

Нэ тутмусан јахамдан,
Диабет, ај диабет?
Аман элиндэн, аман,
Диабет, ај диабет.

Һардан тапдын сэн мәни?
Алды думан, чэн мәни.
Салдын үз-көздән мәни,
Диабет, ај диабет.

Әл атдын ајаглара,
Онлар кәлмәди кара.
Чох салдын мәни дара,
Диабет, ај диабет.

Бир вахт үрәкдән тутдун,
Дамарлары гурутдун.
Јандырыб-јахды одун,
Диабет, ај диабет.

Бахмадын бир сөзә дә,
Әл апардын көзә дә,
Һәсрәтәм күндүзә дә,
Диабет, ај диабет.

Јох охујуб-јазмағым,
Шер јазыб-позмағым,
Вар дағ бојда бир дағым,
Диабет, ај диабет.

Симахы бурах раһат,
Кәзиб-долашсын азад,
Үзүнә күлсүн һәјат,
Диабет, ај диабет.

02.11.2004

ЈУСИФИМ МӘНИМ

Јусиф Исмајловун әзиз хатирәсинә

Көјнәјир үрәјим, ахыр көз јашым,
Јенә дә торпаға әјилиб башым,
Өлүм нә тез тапды сәни, гардашым?
Ојан, дур ајаға, Јусифим мәним,
Гәлб дөзмүр бу даға, Јусифим мәним.

Сән чаһан ичиндә бир чаһан идин,
Зәһмәткеш, һөрмәтли бир инсан идин,
Нечә дә сәмими, мейрибан идин,
Ојан, дур ајаға, Јусифим мәним,
Гәлб дөзмүр бу даға, Јусифим мәним.

Достларын ичиндә варды өз јерин,
Данышыб күләрдин сән ширин-ширин,
Нәфсин тәмиз иди, камалын дәрин,
Ојан, дур ајаға, Јусифим мәним,
Гәлб дөзмүр бу даға, Јусифим мәним.

Фәрһадын дәрд-гәмдән бүкүлүб бели,
Достум Әләскәрин сөз тутмур дили,
Елмар да гочалыб, дејәсән, хејли,
Ојан, дур ајаға, Јусифим мәним,
Гәлб дөзмүр бу даға, Јусифим мәним.

Симах, дост өлүмү ағыр иткидир,
Үзмә үрәјини, чох етмә фикир,
Јахшылар өлмүрләр, дејилдир бу сирр,
Ојан, дур ајаға, Јусифим мәним,
Гәлб дөзмүр бу даға, Јусифим мәним.

17. 03.2005

ГАНАДЛЫ ХЭЖАЛЛАР

Кечиb узаг jерлэрдэн,
Нечэ кэнддэн, шөхэрдэн,
Кэлиб тапырсыз мэни,
Гоjмаjырсыз нэзэрдэн.
Аj ганадлы хэжаллар,
Көhlэн атлы хэжаллар.

Күндүз-кечэ билмирсиз,
Бакы-Кэнчэ билмирсиз,
Һэрдэн тутуб элимдэн,
Кэздирирсиз мэни сиз.
Аj ганадлы хэжаллар,
Көhlэн атлы хэжаллар.

Вахт олур, сөһэр-ахшам
Оғузда да олурам.
Кэзиб назлы jар илэ,
Ондан алырам илһам.
Аj ганадлы хэжаллар,
Көhlэн атлы хэжаллар.

Тапын мэни һэмишэ,
Дэрэк лалэ, бэнөвшэ,
Фэрөhlэнсин гэлбимиз,
Учаг аја, күнэшэ.
Аj ганадлы хэжаллар,
Көhlэн атлы хэжаллар.

27.04.2005

ӘЛӘСКӘР

*Достум Әләскәр Чаббаровун
алтмыш иллији мунасибәти илә*

Жолдашысан, гардашысан Фәрһадын,
Мәрд инсанлар сырасында вар адын,
Күнү-күндән гој шад кечсин һәјатын,
Ај көнлүмүн меһрибаны, Әләскәр,
Сәнин кими инсан һаны, Әләскәр?

Үғышышыг ад күнүнә һамымыз,
Чошуб-дашыр дамарларда ганымыз,
Јаваш-јаваш һала кәлир чанымыз,
Ај көнлүмүн меһрибаны, Әләскәр,
Сәнин кими инсан һаны, Әләскәр?

Ширин-ширин сөһбәтин вар, сөзүн вар,
Хош бахышын, шән, күлүмсәр үзүн вар,
Дост јолунда сәндә бөјүк дөзүм вар,
Ај көнлүмүн меһрибаны, Әләскәр,
Сәнин кими инсан һаны, Әләскәр?

Гочалығы һеч бурахма јахына,
Инсанлығын өрнәк олсун чохуна,
Кечмәјсән сән намәрдин охуна,
Ај көнлүмүн меһрибаны, Әләскәр,
Сәнин кими инсан һаны, Әләскәр?

Симах дејир: – Алтмыш нәдир, чат јүзә,
Белә күмраһ, белә чаван дәј көзә,
Өмрүн дөнсүн ал күнәшли күндүзә,
Ај көнлүмүн меһрибаны, Әләскәр,
Сәнин кими инсан һаны, Әләскәр?

06.07.2005

СЭРГОФ

<i>Ушагларын бөжүк шаири (Э. Исајев)</i>	3
<i>Сэнэтэ нэср едилмиш өмүр (Г. Михайлов)</i>	8
Гэээлһо	
Гэээлһо	16
Эј дүл	17
Эчэ рафдани	18
Јовош-јовош	19
Омори	20
Гимэттүрэ	21
Ширин-ширин	22
Сэбэл-сэбэл	23
Һэр вэхт тү	24
Кэшдэ-кэшдэ	25
Тараф	26
Э духдэр	27
Һэрүсүтүни	28
Одоми	29
Дәмун тү	30
Бибофорэ эз дәси	31
Нэс хостәнүм гуфдирэ	32
Түни	33
Мә	34
Имбоши	35
Бири	36
Сифэттү	37
Эри Јусиф бен Јохај	38
Бијо бу	39
Хундэ воисдэ	40
Эри у јор	41
Шахта бәбә	42
Дүлмәрэ	43
Нифрэт түрә	44
Күл рих	45

Винирә	46
Бофосүз, ој бофосүз	47
Ә гуш тү расү	48
Имишәв	49
Күзәлһо назлү бирә	50
Кәнә	51
Гуфдирәнүт	52
Нәс хосдәнүм	53
Дәниш	54
Шоһирә	55
Әчи түрә бәфојтү	56
Нә вокундәм ә кинтү	57
Дијә	58
Нүвүсүм	59
Дуз нидов бирә	60
Бири тү	61
Түсүз, түсүз	62
Нә мунди	63
Тәхсиркорум, тәхсиркор	64
Ә јор	65
Күзәлһо	66
Имбуруз	67
Әз дәстү	68
Ошуғум	69
Сәс ди, јор	70
Јомон бирә	71
Нүвүс, нүвүс	72
Дијабет	73
Нисону	74
Нәхосд	75
Пури, пур	76
Винирәки	77
Пир бисдори	78
Кәширәнүм	79
Гирисдәнүм	80

Мәрә	81
Ој күзәл	82
Һәилһо	83
Бәзәк бирә	84
Мә имбуруз, имбуруз	85
Дирәки	86
Ә духдәр	87
Јормә	88
Дурум мә	89
<i>Әз зуһун Азәрбајчони тәрчүмәһо</i>	
Хагани. Гәзәл	91
Гәзәл	92
Н. Кәнчәви. Түсүз	93
Фүзули. Гәзәл	94
Ә. Вәһид. Хүшдәнмәнүм	95
С. Рүстәм. Бура	96
Ә. Рүһи. Гәзәл	97
<i>Азәрбајчан дилиндә гәзәлләр</i>	
Гәзәлләр	99
Интизарын јох олсун	100
Күл-чичәк сәп	101
Јаман олур	102
Күл јеринә гәм	103
Мәни	104
Бәлкә бир күн	105
Оларсан	106
Ејләр сәнин сөһбәтини	107
Анар	108
Чәкирәм мән	109
Ај көзәл	110
Сән ән бөјүк һөрмәтә	111
Чатдырдын нифрәтини	112
О, сәнин мейманынды	113
Вәфасыз јар әлиндән	114
Вәфасыз сәнсэн	115

Кәлибдир	116
Дежинсә дә	117
Көрәндә	118
Көзләринә	119

Шәјрһо

Мијофум түрә	121
Дәдәјмәни, дәдәјмә	122
Ә сәр балуш пәргү	123
И дүлмәни, и дүлмә	125
Фикир мисохум	126
Мүһбәтлү хәјолһо	127
Мә әзчә миданусдум	128
Мирзә Хәзәр	129
Нәс хосдәнүм түрә дирә	130

Шерләр

Бакы-Чејһан	132
Ширванлы гыз	133
Көзалтым вар	134
Севки мәктублары	135
Камелла-Мери	137
Низами	138
Ләман гызым	140
Ај Мирзә	141
Јағыр	142
Сәнәт әләминдә биринчисән сән	143
Салам көндәрирәм	144
Шира бала	146
Охша бабан Фәрһадә	147
Мехрибан Раһилә	148
Ај Јағуб гардашым	149
Ај Самир	150
Диабет, ај диабет	152
Јусифим мәним	153
Ганадлы хәјаллар	154
Әләскәр	155

Simax Şeyda
(*Simax Barux oğlu Yuşvayev*)

Bir dəstə gül
(*qəzəllər, şeirlər,*
yəhudi və Azərbaycan dillərində)

Bakı – Şirvanşər – 2005

Kompüter icraçısı *Həyat Mahmudlu*
Kompüter yığıcısı *Əfsanə Teymurlu*

Çapçı *Rüxsarə Hüseynli*
Cild sexinin müdiri
Həmiyyə Heydərova
Ofset üzrə çapçı *Fəriq Tofiqoğlu*

Yığma verilib *29.06.2005.*
Çapa imzalanıb *05.07.2005.*
Formatı *60x84 1/16.*
Fiziki çap vərəqi *10,0.*
Sayı *300.*

